

Cinkarna

Poština plačana pri PTT enoti Celje

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE CINKARNA Leto XXXIV, št. 5, sept., okt. 1988

Med septembrom in novembrom

Dopustov je konec, čeprav so jih letos mnogi preživeli bolj delovno kot ponavadi in jih drugi prihranili za jesensko pobiranje pridelkov. To se danes vedno bolj izplača. Spočiti ali ne, dela je dovolj, tudi in predvsem intelektualnega.

Prav bi bilo, če bi več razmišljali o tem, kako povečati razliko med dobrim delom in nedelom, izboljšati kakovost in inovativnosti. Pa da ne boste rekli, da je to le kopica lepih besed, pogledjmo kaj se je v naši tovarni v tem obdobju (glej naslov) dogajalo.

Že v avgustu so bili narejeni kvalitetni premiki v poslovanju delovne organizacije. Imeli smo uspešno proizvodnjo in povečali prodajo doma in na tuje. Ker poslujemo z lastnimi sredstvi, smo že februarja prešli v neto upnika. Tako smo dosti na boljšem v primerjavi z drugimi ozdi, ki poslujejo s krediti in so se zaradi inflacije prisiljeni še naprej zadolževati. Še v prejšnjem obdobju smo imeli enkrat več

obveznosti kot terjatev, sedaj pa je terjatev le za obresti.

Z osebnimi dohodki je na kratko tako, da jih več kot toliko ne moremo izplačati. Zbiranje podpisov za zvišanje je ponekod še vedno aktualno, drugod spet prevladujejo tendenciozne vesti o poračunih, izplačilih za ozimnico. Pritiski pa ne pomagajo. Danes žal stokajo srednji, medtem ko so včasih samo najnižji. Višji pa zgubljajo stimulacijo za delo.

V tem času se je zmanjšalo število bolniških, ker je premočno udarila participacija v zdravstvu. Tudi pri nas ugotavljamo, da gre k zdravniku vse manj delavcev, pa čeprav bi to morali zaradi kasnejših hujših posledic.

Bilo je tudi obdobje sejmov. Za nas so bili pomembni trije: Leibzigški zaradi direktorija, Zagrebški zaradi domače prodaje in Celjski obrtni zaradi akcijske prodaje DIVE in Purpena.

Čeprav je jesen že tu, pa še ni čutiti hitrejšega »valovanja«
zaposlenimi, večje zagnanosti, kreativnega razmišljanja. Spanje je lahko zelo pogubno, kajti zdi se, da nas čaka bolj črna prihodnost.

M.G.

Če želite, lahko v tej številki preberete naslednje prispevke:

- Mesto Cinkarne v Sloveniji po gospodarjenju
  - Zakaj smo odstopili od sanacije Montane iz Žalca
  - O investiciji Zamenjava pralnika,
    - O razvoju: preložene naložbe prihodnost starih obratov
    - Informacija o hranilni službi
    - Dobre in slabe strani naših prikolic in garsonjer
    - Inovacijski dohodek edini naraščča
    - Kaj so rekli sodelavci ob odhodu v pokoj

MCC obravnava posebni temi:

- Nerazumevanje v mladinski organizaciji Cinkarne
- Mladinsko anketo

**CINKARNA
CELJE**

NOVI PROIZVODI
IZ ODPADNIH KISLIN IN VOD TiO_2
ZMANJŠUJEJO OBREMENJEVANJE OKOLJA

Inovatorji
Vojislav RUIŽIĆ
Dani PODPEČAN
Slavko OJDNANIC

Primerjava rezultatov gospodarjenja

Primerjanje rezultatov gospodarjenja je postala življenjska nuja vsake OZD, saj le tako vidi svojo uspešnost in oceni svojo prihodnost.

Poleg kazalnikov, ki jih posreduje SDK v zvezi z rezultati poslovanja v primerjavi s panogo dejavnosti, je tudi Gospodarska zbornica izdelala, ob pomoči Zavoda za statistiko, kazalnike za primerjanje rezultatov gospodarjenja po zaključnem računu za leto 1987.

V primerjavo so bile zajete vse temeljne organizacije, ki so bile ocenjene po 25 kazalnikov. Na osnovi teh kazalnikov so ugotovili tiste OZD, ki zaostajajo, t.j. imajo izgubo ali poslujejo na meji donosnosti in tiste, ki v primerjavi z drugimi OZD iz svoje podskupine dejavnosti do-

segajo relativno slabe, čeprav pozitivne rezultate in tiste OZD, ki v okviru svoje panoge poslujejo dobro ali pa izredno dobro. Da bi bila primerjava bolj realna, so bile za vsak kazalnik določene mejne vrednosti, za določitev povprečne vrednosti pa izvzeti ekstremni rezultati. Tako je bilo za naše temeljne organizacije izračunanih veliko kazalnikov, od katerih ima vsak večjo ali manjšo težo in je iz njih v sedanjih pogojih gospodarjenja zelo težko podati oceno, če TOZD gospodari slabo ali dobro.

Eden izmed glavnih kazalnikov, ki je imel največjo težo pri izločitvah je bil »akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljanimi poslovnimi sredstvi«. Tako so bile po teh kriterijih izvzete

tozd Kemija, Celje in Mozirje ter Transport, ki niso dosegle spodnjih mejnih vrednosti, medtem ko zgornje mejne vrednosti ni presegla nobena tozd.

V primerjavi s poslovanjem v zadnjih štirih letih pa lahko ugotovimo, da nobena naša temeljna organizacija ni bila objavljena kot izrazito slaba niti ni bila med ekstremno dobrimi v okviru svoje panoge dejavnosti.

Kazalniki za naše temeljne organizacije kažejo večja ali manjša odstopanja tako navzgor kot navzdol, kar je tudi odraz nepopolne primerljivosti med seboj po panogi dejavnosti, ker so tudi v okviru registriranih pretežkih dejavnosti, tako pri nas kot drugje, zajete različne dejavnosti in različna organiziranost, ki v veliki meri vpliva na vrednosti, iz katerih se izračunavajo.

Kazalniki so na razpolago v Službi za plan in analize. Iz njih pa lahko na splošno povzamemo, da se približujemo povpreč-

nim vrednostim pri tistih tozd, ki so zajete v primerjavo in da je bilo v pogojih gospodarjenja, ki so bili v preteklem letu, takšno poslovanje solidno.

Pri vsakem kazalniku je izračunana:

- Poprečna vrednost kazalnika (PVKT), kjer so s posebnim postopkom izločeni vsi ekstremni podatki, ki bi lahko močnejše vplivali na poprečje.

Za vsak kazalnik se izračunava poprečje enkrat za OZD iz Slovenije in drugič za OZD iz dejavnosti iz vse Jugoslavije. V prikazanih podatkih je potem upoštevan ostrejši kriterij, to je boljši kazalnik. Če je upoštevana vrednost iz »jugoslovanske« distribucije, je to v tabeli označeno s križcem (+).

- mejna vrednost kazalnika (MVK) oz. pri MVK 1 - 2 minimalna raven poslovnega rezultata, ki ga naj OZD doseže na področju poslovanja, ki ga zadeva kazalnik oz. pri MVK 3 - 4

PREGLED KAZALNIKOV PO METODOLOGIJI GZ Slovenije za leto 1987

Kazalnik	TOZD	Metalurg.	Kemija Ce	Kemija Mo	Grafika	Vzdržev.	Transport	Energet.	Veflon	TiO2
Podskupina dejavnosti		011093	011810	011990	011990	090129	060803	010105	011949	011810
at. OZD v SRS		2	23	15	15	50	11	29	34	23
it. OZD v SFRJ		2	125	59	59	257	44	306	138	125
Dohodek na delavca										
VKO		12289.2	6161.9	11593.7	13081.4	8875.2	6683.9	13614.8	50207.8	14526.3
PVKT		12289.2	16570.5	16365.6	16365.6	7880.4	10137.2	7077.4	16570.5	10190.4
MVK 1-2		12289.2	2761.8	2727.6	2727.6	1394.3	2190	2798.7	2761.8	1698.4
OZD 1-2				2			0	0	2	0
MVK 3-4		12289.2	25372.4	23842.2	23842.2	12460.1	12400.9	11273.2	25372.4	14806
OZD 3-4			8	2	2	3	4	1	8	3
MAX		12289.2	42976.1†	30795.3	30795.3	21619.5†	16928.3	19664.7†	42976.1†	24037.2
MIN		12289.2	0	0†	0†	97†	600.5†	1942.9†	0	0†
Dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva										
VKO		.290	.126	.217	.381	.694	.325	.994	.758	.457
PVKT		.290	.641	.571	.571	1.423	1.196	.287†	.641	.020
MVK 1-2		.290	.107	.095	.095	.245	.240	.070	.107	.137
OZD 1-2			2	1	1	1	0	10	2	0
MVK 3-4		.290	1.526	.987	.987	4.477	2.527	1.311	1.526	1.207
OZD 3-4			1	3	3	1	1	0	1	6
MAX		.290	3.295	1.819†	1.819†	10.585†	5.191†	3.357†	3.295	1.981
MIN		.290	0	0†	0†	.010†	.049†	.027†	0	0†
Del čD za OD in SP na delavca										
VKO		5379	4645.9	4865.1	5318.5	5436.6	4449.9	5890.3	8400.9	5899.6
PVKT		5379	6481	6289.5	6289.5	4903	5355.1	5109.3	6481	4684.8
MVK 1-2		5379	2656	2000	2000	2169.8	1924.5	2442.7	2656	1532.6
OZD 1-2			1	0	0	0	0	0	1	0
MVK 3-4		5379	7858.2	7675.8	7675.8	6675.2	5974.6	6826.8	7858.2	5634
OZD 3-4			4	1	1	5	0	0	4	4
MAX		5379	10612.5	10448.4	10448.4	10219.7†	7213.5	10261.8†	10612.5	7532.4
MIN		5379	1891†	1151.7†	1151.7†	1623.2†	1238.4†	1909.3†	1891†	902.2†
Akumulacija na delavca										
VKO		1010.7	-2879.6	446.6	2245.8	711.5	.6	1691.1	26223.7	3985.2
PVKT		1010.7	2827.2	4198.9	4198.9	357.9	1755.5	380.8	2827.2	1383.7
MVK 1-2		1010.7	110	110	110	70	110	110	110	110
OZD 1-2			7	1	1	16	4	20	7	5
MVK 3-4		1010.7	6608.9	7584.9	7584.9	2575.7	2993.4	1848.1	6608.9	4322
OZD 3-4			7	4	4	3	3	0	7	3
MAX		1010.7	14172.4	14357.1	14357.1	7011.2†	5469.3	4782.7†	14172.4	10198.6
MIN		1010.7	-9789.5†	-3392.3†	-3392.3†	-4590.6†	-2197†	-4888.7	-9789.5†	-8936†
Akumulacija / 0 PUPS										
VKO		.024	-.059	.008	.066	.056	0	.124	.396	.125
PVKT		.024	.169	.145	.145	.061	.068	.021	.169	.060
MVK 1-2		.024	.010	.010	.010	.010	.010	.010	.010	.010
OZD 1-2			7	2	2	17	4	20	7	5
MVK 3-4		.024	.462	.224	.224	.431	.301	.146	.462	.205
OZD 3-4			2	4	4	1	1	0	2	1
MAX		.024	1.049	.380	.380	1.170†	1.006†	.396†	1.049	.480
MIN		.024	-.691†	-.533†	-.533†	-.728†	-.665	-.130†	-.691†	-.473†

Naša pot v računalniško podprto informatiko

Dvanajstletno obdobje v razvoju in uvajanju računalniško podprtih informacijskih sistemov je kar dolga doba. V tem času smo zamenjali centralni računalnik in uvedli mikroručunalnike, popularno imenovane PC-osebne računalnike. S tem smo prešli od klasičnih paketnih obdelav na interaktiven dialog uporabnik - računalnik - uporabnik in na reševanje specifičnih informacijskih področij na PC-jih. Zamenjava aparatov, sistemske programske opreme in prilagoditev aplikativne programske opreme ni potekala brez težav in naporov. Za nami je uspešno opravljeno delo na temeljnih področjih proizvodnje in poslovanja. Veliko je še področij in nalog, da bi bil računalniško informacijski krog sklenjen.

Najbolj razveseljivo je dejstvo, da imamo že preko sto računalniško podprtih delovnih mest in da naši delavci opravljajo svoje delo s sodobnimi računalniškimi napravami in programsko opremo. V povprečju uporabljajo eno računalniško delovno postajo dva do trije delavci. To pomeni, da je v računalniški informacijski krog neposredno na delovnem mestu vključenih več kot desetina vseh zaposlenih delavcev.

Temeljna podatkovna baza podatkov na centralnem računalniku in specifične baze podatkov na mikroručunalnikih omogočajo nove kvalitete takoj dostopne informacije za vse nivoje upravljanja od načrtovanja kadrov, členitve poslovnega sistema, analitične ocene del in nalog, nagrajevanja, letnega in operativnega planiranja raziskave trga, nabave, proizvodnje, prodaje, spremljanja rezultatov proizvodnje in poslovanja, spremljanje investicij in finančnih tokov, kontrole kakovosti, vzdrževanja, upravljanje z delovnimi in osnovnimi sredstvi, računalniško projektiranje, vodenje projektov in komuniciranje med uporabniki na upravljalnem nivoju.

Prednost on-line obdelav je prav v neposrednem dialogu z računalnikom. Odpade dostava dokumentov in čakanje na rezultate ter pot v računalniški center. To seveda ne velja za kompleksne obdelave in obsežnejše izpise.

Nadaljni razvoj računalniško podprtih informacijskih sistemov je usmerjen k tistim informacijam, ki bodo v sedanjem času prispevale največ k doseganju večje produktivnosti, boljši izkoriščenosti obstoječih zmogljivosti in doseganju večjega ostanka dohodka. Naš integralni informacijski sistem se bo moral dolgoročno povezati tudi z mikroručunalniškimi sistemi za upravljanje proizvodnje. Tako bodo doseženi globalni pogoji za uspešen upravljalni in proizvodni informacijski sistem.

Centralni računalniški sistem s svojo arhitekturo predstavlja še vedno jedro opreme v naši interni računalniški mreži. Optimalne možnosti razširitve centralnega računalnika so izkoriščene. Nadaljne potrebe kapacitet centralnega računalnika za uvedbo novih informacijskih sistemov moramo skrbno načrtovati že v tem srednjeročnem obdobju. Sedanje rezerve aparature opreme so v izgradnji integralne lokalne mreže, ki bo vključevala na centralni računalnik še obstoječi razvojni računalnik in tiste mikroručunalnike, ki se napajajo s podatki centralne baze podatkov oziroma dopolnjujejo centralno podatkovno bazo s svojimi podatki. Realizacija tega projekta že poteka.

Rezervne zmogljivosti so dosegljive tudi preko JUPAK mreže, vendar le za kompleksne obdelave. Z interaktivnim dialogom pa so dostopne podatkovne baze za naše razvojne in raziskovalne potrebe ter marketinške informacije.

Sistemska programska oprema, kot je operacijski sistem, programski prevajalniki, urejevalci baze podatkov in programska orodja četrte generacije se je od instalacije do danes močno obogatila. V prihodnje kaže nabaviti tudi te nove dosežke in tako približati centralni računalnik uporabniku v enaki meri kot so se jim približali mikroručunalniki. Naša aplikativna programska oprema za centralni računalnik je v celoti razvita v naši delovni organizaciji v sodelovanju z uporabniki in strokovnimi službami. Pri razvoju novih računalniško podprtih informacijskih sistemov še vedno opažamo premalo skrbno načrtovanje novih projektov, kar povzroča dodatno nepotrebno delo. Celotni

tim izvajalcev mora biti sestavljen iz najboljših strokovnjakov uporabnikov in služb za določeno področje.

Naša programska oprema je integralna in jo je možno uporabljati v drugih ozidih.

Doslej uspešno uporablja naše produkte osem delovnih organizacij. To dokazuje našo pravilno usmeritev.

Z uvedbo mikroručunalnikov smo se približali ne samo uporabniško usmerjenim programskim orodjem, ampak tudi široki izbiri aplikativnih rešitev. Poleg lastno razvitih programov uporabljamo na mikroručunalnikih tudi kupljene aplikativne rešitve.

Pri našem delu je vsaka napaka takoj vidna. Noben sistem ni do

popolnosti izdelan in popolnoma zavarovan proti nepredvidnim posegom oz. manipulacijam.

Vse pomanjkljivosti se enkrat pokažejo in to skoraj vedno v najneugodnejšem trenutku. S skrbnim upoštevanjem vseh navodil za uporabo se bomo izognili nepredvidnim in nezaželenim zastojem na lastni računalniški delovni postaji ali izpadu celotne računalniške mreže. Da bomo to dosegli moramo dvigniti raven znanja uporabnikov s permanentnim izobraževanjem, kar pa ni samo naloga strokovnih služb, ampak tudi vseh središ našega širokega računalniškega kroga uporabnikov.

Franc Sendelbach

V preparatih

Kako naprej s prodajo

V pričakovanju novih ukrepov, ki jih pripravlja Mikuličeva komisija, in v katerih se predvideva sprememba zakona o likvidnosti in sanaciji ozd, spremembe pri delitvi dohodka in prehod na fakturirano realizacijo, ukinitvev menic oz. indosamenta (prenosa menic) ter spremembe notranje organiziranosti, moramo, če želimo tudi v bodoče enako dobro poslovati, izpeljati nekaj naslednjih aktivnosti.

Izdelati moramo podrobno analizo naših kupecev ter izločiti tiste, ki zmanjšujejo povpraševanje zaradi slabšanja likvidnosti. Hkrati moramo izločiti iz naših načrtov prodaje in proizvodnje tiste izdelke, katerih prodaja se že več mesecev zmanjšuje. Zato pa moramo aktivirati vse razpoložljive sile in sredstva, da bi povečali proizvodnjo tistih izdelkov, katerih povpraševanje narašča.

V tem obdobju velja opozoriti tudi na delovanje deviznega trga in možnosti uvoza za potrebe te proizvodnje in najpomembnejše, morali bi pospešiti delo pri razvoju in uvajanju novih za tržišče zanimivih proizvodov, s katerimi bi si ustvarili določen monopol ali vsaj določene prednosti pred konkurenco.

V Marketingu menimo, da bi od vseh predvidenih novih izdelkov lahko bila na tržišču zelo uspešna aktivni cink oksid in kalcijev karbonat, za katera je že bila opravljena in izdelana tržna raziskava. Za področje grafike se pripravljata raziskava tržišča in je morda prezgodaj govoriti o možnostih za fotopolimere, o katerih smo tržišče obvestili že pred dvema letoma.

B. Sedovnik

V elektro delavnici

Odstopili od sanacije

Na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice Celje in družbeno politične skupnosti Žalec, smo 10. avgusta na skupnem dogovoru sprejeli odločitev, da preverimo možnost združitve Montane s tuzdom Kemija Celje.

V Montani je bil zaradi izgube v letu 1987 uveden ukrep družbenega varstva. Ker sanacijski program ni bil uspešen, Ljubljanska banka, Splošna banka Celje ni odobrila 30 odstotkov nepovratnih sredstev za pokrivanje izgube, upniki niso pristali na uvedbo kratkoročnih kreditov v dolgoročne itd., je Izvršni svet skupščine občine Žalec predlagal Temeljnemu sodišču v Celju stečajni postopek kljub že dobremu poslovanju v prvem polletju 1988. Sodišče je razpisalo stečajni narok in do konca septembra se je potrebno udeležiti natečaja, da se zaustavi stečajni postopek.

Na osnovi predloga, ki ga je pripravila naša delovna skupina, je bila odločitev vseskozi pozitivna. Pri pripravi pa je bilo ves čas čutili, da se vsi činitelji, ki sodelujejo pri sanaciji nagibajo k rešitvi v okviru žalske občine in ne regije, kar smo ocenili tudi kot prevladujoč interes Skupščine občine Žalec. Zato smo do-

končno odstopili od poganjanja za sanacijo Montane in to prepuščali delovnim organizacijam sozda Hmezad.

Svoj odstop za sanacijo utemeljujemo tudi s tem, da v času ugotavljanja dejanskega stanja v Montani nismo mogli dobiti jasne in čiste slike na finančnem ter stanovanjskem področju glede ugotavljanja premoženja in možnosti kadrovske obogatitve na Montaninem razvojnem programu.

S tem, ko smo odstopili od programa združitve, to ne pomeni, da ne bi v primeru, če bi uresničila kakšno predelavo nekovinskih rudnin iz Montane, z njo še bolj uspešno sodelovali, kot to poteka že pri kremenovem pesku.

Osebna izkaznica Montane

Osebna izkaznica Montane, predelave nekovinskih rudnin pove, da je bila ustanovljena leta 1961.

Združevala je že Rudnik rjavega premoga Zabukovica, Kamnolom apnenca Liboje, Kovinsko predelovalni obrat Profilirka Liboje itd. Danes Montana obsega dnevni kop tufa, betonita in fange v Zaloški Gorici, dnevni kop kremenovega peska v Bukovžlaku ter upravo, z nakladališčem in tehtnico v Žalcu. Trenutna vrednost osnovnih sredstev je 481 milijonov din. Zaposlenih je 39 delavcev, od tega jih je 10 doma z minimalnim osebnim dohodkom. Juljski povprečni osebni dohodek je bil 431.000.-. Vodstvo tvori tričlanski začasni KPO.

Pri izračunu celotnega prihodka smo upoštevali njihove zmogljivosti, ki jih je možno prodati in cene, ki so tržno priznane ter ugotovili, da je prihodek 4.000 milijonov din. Pri pregledu dohodka in njegove razdelitve pa smo ugotovili 24,5 odstotka čistega dohodka, 13,1 odstotka ostanka čistega dohodka in 7 odstotkov za pokrivanje izgube od celotnega prihodka, ob sorazmerno velikem deležu izvoza 35,3 odstotkov.

Izguba skupaj z obrestmi je konec avgusta znašala preko 2.000 milijonov. Tako smo grobo ocenili, da bi za prevzem Montani obveznosti in terjatev potrebovali 3.000 milijonov din, od tega tretjino kvalitetnih sredstev.

Proizvodnja in proizvodni program obsega:

- 100.000 t tufa za cementarne,
- 10.000 t kremenovega peska za livarstvo, železarstvo in delno za gradbeništvo,
- 6.000 t predelanega tufa (sušenega, mletega in sejanega) za dodatek živinski krmni, za etermit strešnike,
- 5.000 t bentonitov za belilne zemlje in druge namene,
- 400 t fango za blatne kopeli in obloge.

Poleg tega opravljajo tudi geološka raziskovanja tehtanje in miniranje.

Izvoz v prvem polletju je bil skoraj 50.000 dolarjev. Razvojne perspektive so po pričanju vseh, ki so vzorce nekovinskih rudnin iz Zaloške Gorice raziskovali in preiskovali, že desetletja nazaj velike. Vendar nobeden od njih ni marketinško uvedel nove tržne proizvode. V sorazmerno kratkem času je možno uvesti nekaj izdelkov kot:

- gradbene malte (za zidavo, za druge namene),
- dodatek za mešalnice živinske krme,

- blatne obloge za široko potrošnjo,
- dodatek za živalsko steljo,
- mačji nastil,
- alkalno aktivirane bentonite itd.

Ob tem je potrebno zagotoviti ločeno zbiranje in mešanje rudnin s strogo kontrolo kakovosti, kar bo omogočilo nadaljnjo izdelavo končnih izdelkov. Ti so možni za naslednje namene:

- za obdelavo izplak,
- za granuliranje-peletiranje umetnih gnojil,
- za čiščenje vegetabilnih olj, plina, topil,
- za adsorbicijo vode in plinov,
- za katalizatorje oziroma njihove nosilce,
- za vezavo radioaktivnosti snovi itd.

Pri tem je potrebno osvetliti gospodarnost in družbeno-ekonomsko upravičenost naložb ter tržno presojo vsakega možnega izdelka, z zaključkom raziskav in izdelavo ustrezne investicijske dokumentacije.

V Cinkarni smo ugotovili, da združitve ni v nasprotju z našimi dolgoročnimi razvojnimi cilji in ključnimi nalogami iz našega Dolgoročnega programa razvoja, saj smo si v njem zastavili, da bomo:

- poudarjeno razvijali predelovalno proizvodnjo, v smeri nadaljnega razvoja obstoječih kot tudi z uvajanjem novih proizvodnih programov, z velikim deležem vgrajenega znanja ter s predelavo lastnih bazičnih izdelkov v končne izdelke,

- pospešeno vlagali v RR-dejavnost, da z lastnimi silami pridemo do novih obetavnih, razvojno preobrazbenih jeder,

- nenehno iskali nove možnosti vključevanja v skupne razvojne programe, ki so ali bodo potrjeni v družbenih načrtih

- svoj bodoči razvoj prostorsko temeljili tudi na lokacijah izven občin Celja in Mozirja itd.

Nova dejavnost predelave nekovinskih rudnin oziroma aluminosilikatne kemije pa je za Cinkarno, ki išče nove programe možna in celo zelo primerna. To predvsem velja na osnovi dosedanjih raziskav, ki smo jih že opravili. Danes je pomembno imeti lastno surovino.

Dani PODPEČAN

Zamenjava mokrega pralnika z napravo za učinkovitejše odpraševanje plinov iz sušilnice železovega sulfata

Investicijska naloga s kratkim naslovom Zamenjava pralnika, je izvzeta iz obveznega ocenjevanja in preverjanja družbeno-ekonomske upravičenosti, ker z njo nadomeščamo obstoječo opremo, rešujemo izključno probleme varstva človekovega okolja in varstva pri delu.

Cilji investicijske naloge so naslednji:

- zmanjšati emisije železovega sulfata in emisije žveplovega dioksida v ozračje
- uresničiti nalogo Programa ekološke sanacije in nalogo Dolgoročnega plana razvoja Cinkarne
- zagotoviti redno-neprekinjeno obratovanje sušilnice železovega sulfata z obstoječim, dotrajanim vodnim pralcem, v času izvajanja investicijskih del
- zagotoviti največjo obratovalno varnost nove odpraševalne naprave
- predvideti vse za kasnejši prehod na mikroprocesorsko vodne tehnologije
- uporabiti obstoječa osnovna sredstva.

Predmet in namen investicije. V proizvodnji titanovega dioksida po sulfatnem postopku, ki smo ga uvedli leta 1973, ki je naš najpomembnejši izvozni in strateško-ekonomski proizvod, med procesom nastane vrsta odpadnih snovi in vseh oblikah:

- žveplenokisle odplake,
- dimni plini in kalcinacije, razklopov in obdelave,
- trdni nerazklopljeni del vhodnih surovin in
- zelena galica.

Zelena galica ali železov sulfat heptahidrat ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$), ne moremo odlagati v takšni obliki v okolje, ampak jo v sušilnici železovega sulfata posušimo - kalciniramo v železov sulfat mono-bihidrat ($\text{FeSO}_4 \cdot 1,5\text{H}_2\text{O}$), nakar ga v pražarni ferosulfatne linije v zmesi s piriti sprazimo-odžveplamo in odlagamo le piritne-pražarne ogorke v Bukovžlaku ali jih prodamo cementarnam.

V skladu z nalogo Programa ekološke sanacije iz leta 1978 smo se obvezali, da bomo zgradili odvod dimnih plinov iz sušilnice v 100 m visok dimnik S-kislina. Zaradi tehnične in ekološke vprašljivosti naloge, saj ne zmanjšuje obremenjevanja okolja, smo na osnovi naše vloge in pozitivne ocene skupine za oce-

no posegov v okolje-SEPO pri inštitutu Jožef Štefan predlagali, da emisije zmanjšamo na sami sušilnici s preusmeritvijo iz mazuta na čisti zemeljski plin in vgradimo učinkovitejšo napravo, ki bi zadrževala prah železovega sulfata pod dovoljenimi mejami v ozračje.

Sprememba je bila odobrena v široki javni razpravi skupaj s Programom dolgoročnega razvoja, dne 26. junija 1986 na sejah zborov občinske skupščine.

Z zamenjavo energetskega vira smo tako že v decembru leta 1986 zmanjšali žveplov dioksid na tehnološki minimum in s tem že uresnili prvi del naloge. Zmanjšati bi morali še emisijo železovega sulfata v vgradnjo učinkovitejše čistilne naprave do konca leta 1987. Drugi del naloge ni bil zaključen v dogovorjenem roku zaradi dolgotrajnega odločanja o rešitvi in težavnem zaključku pokrivanja deviznih stroškov.

Pri iskanju najboljše rešitve smo v predinvesticijskih fazah obdelali naslednje možnosti:

- suhi elektrofilter,
- suhi vrečasti filter,
- mokro pranje v stolpu z venturi ploščo in
- mokro pranje plinov-scrubber z venturi stolpom.

Čeprav mokro pranje ne omogoča ekonomskega izkoriščanja ulovljenega prahu, smo se zanj, v izvedbi scrubberja z venturi stolpom odločili, ker zagotavlja največjo obratovalno varnost in največji učinek čiščenja.

Izbrani tehnološki proces je ponudila firma SWEMCO/London in se sestoji iz Venturi scrubberja z regulacijskima loputama in vtočnim nastavkom, ki služi za mešanje in čim popolnejši stik dimnih plinov in pralne vode, ki kroži skozi scrubber. Pralna voda, raztopina železovega sulfata, teče navzdol po poševnih stenah venturi stolpa preko regulacijskih loput-grla, kjer se speni zaradi velike hitrosti dimnih plinov v grlu. Trdni delci zaradi mešanja in velike hitrosti plinov

preidejo v raztopino, pri čemer se plini odprašijo, ohladijo in navlažijo. Takšni plini z veliko hitrostjo vstopajo v ciklonski ločilnik od strani, kjer zaradi velikega premera pade njegova hitrost in kapljice (megla) se izločijo na stene ločilca ali se združijo na separacijskem ločilcu kapljic.

Tako ohlajeni in odprašeni plini izhajajo skozi nizek dimnik. Učinek čiščenja je zagotovljen pod dovoljeno vrednost 50 mg prahu/ Nm^3 . Sveža voda se dodaja enako kot pralna raztopina na vrhu Venturi stolpa in njena količina je odvisna od odvzete gošče in od količine nadomestila izparele vode. Gošča se prazni iz recirkulacijskega rezervoarja v količini, ki bo enaka ali manjša kot iz obstoječega pralca. Uporabljeni bo obstoječi ventilator in črpalki iz opušenega obrata PIK.

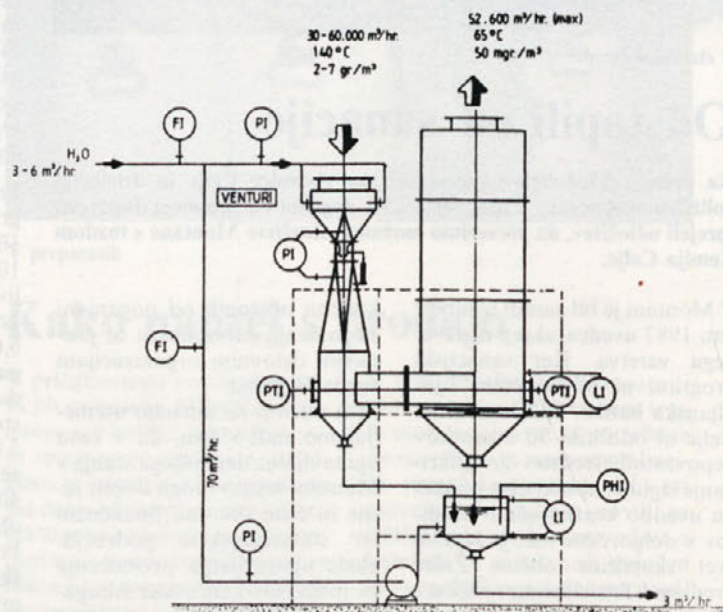
Naprava je izdelana iz visoko antikoroziivno obstojne pločevine Hastelloy iz uvoza in zagotavlja desetletno obstojnost glede na pogoje obratovanja. Obstoječi pralec je iz svinca. Hastelloy smo nabavili v Cinkarni z lastni-

mi deviznimi sredstvi in je strošek upoštevan v predinvesticijski ceni celotne investicije.

Za investicijo po predračunski vrednosti 900 milijonov je zadolžena investicijska služba. Od te vrednosti odpade 83,6 odstotkov na opremo (30,4 % na uvoženo pločevino), 13,3 na gradbena dela in 3,1 odstotka na projektno dokumentacijo. Izgradnjo opreme in izdelavo projektne dokumentacije je prevzela Metalna iz Maribora, s tem da je prevzela devizne stroške za inženiring firma Swemco, gradbena dela pa Gradis Ravne, GE Celje. Investicijska naloga ima domicil v TOZD Metalurgiji, ker je sušilnica. Titanov dioksid je le finančni nosilec in bo po zamenjavi pralca izvršil prenos osnovnega sredstva TOZD Metalurgiji, kot je bil to primer s samo sušilnico.

Izgradnja je v montaži. Poizkusni zagon pričakujemo v začetku oktobra.

Dani PODPEČAN

Tehnološka shema čiščenja plinov iz sušilnice železovega sulfata. Izhodni plini bodo pod MDK—maksimalna dovoljena koncentracija emisije prašnih delcev v atmosfero, ki znaša 50/ Sm^3

ZANIMA NAS PRIHODNOST - A PREROKOVALCI NISMO. NEKATERIM JE ŽE SEDAJ VSE JASNO.

PRIHODNOST PRIPADA POGUMNIM, BISTRIM, AMBICIOZNYM. IN H KATERIM SODIMO MI?

... razvoj, študije, raziskave, elaborati...

Preložene naložbe in prihodnost starih obratov

V dolgoročnem programu razvoja naše delovne organizacije smo si zastavili tudi nekaj ciljev, katerih študije so potrdile, da zanje v sedanjem času ne obstojajo najboljši pogoji. Tako trenutno niso ugodni ekonomski kazalci za investicijo železooksidnih pigmentov, prav tako za gradnjo pilotne naprave za aktivne pigmente iz bentonitov.

O nekaterih proizvodnjah se bo treba dokončno odločiti. Za žveplovo kislino KKČ se bomo morali čimprej odločiti za eno izmed rešitev, ali jo posodobiti, ali ustaviti.

Na zahodu neperspektivne programe ukinjajo. Celo poklici izginejo. Vendar pa je povpraševanje po posameznih proizvodih lahko različno v posameznih obdobjih. Naša delovna organizacija ima kar nekaj takih, tako imenovanih sezonskih proizvodov. Eden takih, za katerega do povpraševanja pride po daljšem razdobju pa je cinkov prah. V metalurgiji so se že pogovorili ali ga ustaviti ali ne. Nekatere tovrstne proizvodnje v svetu konzervirajo. To pomeni, da po končni proizvodnji opravijo remont ter obrat pripravijo za začetek proizvodnje.

Dokler je povpraševanje, delaš po starem, ko pa so stroški previsoki, popetriš ponudbo. Ko zanimanja ni več, je potrebno proizvodnjo ustaviti. Takšen gotov konec ima obrat stare valjarne.

Program zamenjujemo pogostokrat z izdelkom. Če je izdelek

zastarel ni nujno, da je zastarel tudi program. Morali bi več razmišljati in izboljševati kakovost programov. Tipičen primer zanemarjanja programa je obrat organskih barvil. Ta greh stagnacije je star že 25 let. Program smo zanemarili z dveh vidikov, zaradi opremljanja in posodabljanja ter kadrovanja strokovnjakov. Da je program dober, pričča dejstvo, da se je kljub težavam četrt stoletja obdržal, možnosti za prenos nove tehnologije so tržne raziskave pa so tudi pokazale perspektivo. Ostaja le vprašanje, koliko ta zaostanek lahko nadoknadimo in celo premostimo.

Program grafičnih materialov doživlja prenovo. Nova linija tiskarskih plošč bo nadomestila in predvsem izboljšala kakovost plošč stare linije, čeprav bo zmogljivost večja od prodaje. Razvoj tiskarn gre sicer v smeri fotopolimerov, vendar je pričakovati, da v ekonomski krizi ta razvoj ne bo tako hiter kot v svetu. Drugače pa je z mikročink ploščami, saj ta proizvod lahko živi le toliko časa, dokler bo še povpraševanje. M.G.

Kako razumemo nekatere izraze v razvoju naše dejavnosti

MALOTONAŽNA KEMIJA

Zaradi boljšega razumevanja je potrebno razjasniti nekatere izraze, ki so v rabi pri nas, v večini primerov pa ponazarjajo podoben problem. Gre za izraze kot so: malotonažna kemija, fina kemija, specialne kemikalije, čiste kemikalije ipd.

Z izrazom **malotonažna kemija** mislimo na proizvode kemijske industrije, ki so po količini relativno majhni, imajo pa relativno visoko ceno. To je najširši izraz, ki zajema različne proizvode, ne glede na uporabo, način proizvodnje ali kakšno drugo lastnost. Zaradi širine tega izraza lahko rečemo na primer tako: »razvoj bomo usmerili v malotonažno kemijo«, ne pa, da je konkretni program malotonažna kemija, saj le-ta ne definira programa. Precej v rabi je tudi izraz **fina**

kemija. S tem izrazom pri nas mislimo na zahtevnejšo tehnologijo, majhne količine in višji cenovni razred. Skratka, pomen je podoben kot pri izrazu malotonažna kemija.

Tudi izraz **specialne kemikalije** je podoben malotonažni kemiji ali bolje fini kemiji, le da se ta izraz uporablja takrat, kadar mislimo na področja - poseben namen npr. elektroniko, grafično industrijo, katalizo itd.

Večkrat uporabljamo tudi izraz **čiste kemikalije**. Po nekaterih razvrstitvah ločimo tehnično čiste, čiste in superčiste kemikalije. Če govorimo o čistih kemikalijah iz področja malotonažne kemije, mislimo na kemikalije čiste po namenu in stopnji čistoče.

Marko Tukarič

Možnosti Cinkarne pri usmeritvi v malotonažno kemijo

Cinkarna že ima nekaj proizvodov iz področja malotonažne kemije, specialne kemije. To so preparati za grafično industrijo, preparati za vlečenje žice in nekateri premazi.

Ker gre pri malotonažni kemiji za izredno široko področje različnih programov, je smiselno iskati mesto v tržnih možnostih, za katere že imamo nekakšne resurse. Prvenstveno je potrebno raziskati možnosti proizvodnje obstoječih proizvodov v specialnih kvalitetah in za posebne namene. To je področje preparatov za grafično in elektronsko industrijo, premazi in čiste kemikalije za posebne namene. Program čistih kemikalij še ni definiran. Naše obstoječe možnosti so še na:

- področju titana, smer titanove soli, organskih kislin in estrov titana (področje katalizatorja),
- barija in to barijevega sulfida,

- karbonata, - nitrata, - oksida in -hidroksida v čistih kvalitetah po namenu,

- cinkovega oksida, karbonata, klorida, sulfida, fosfata in sulfata v čistih kvalitetah za posebne namene,

- bakra, in sicer bakrovega klorida, oksiklorida in sulfata

- kalcija, predvsem kalcijevega karbonata za farmacijo in posebne namene, obdelanega in kalcijevega sulfida,

- čiščenje žveplove kisline,
- čistega natrijevega sulfata.

Večina nalog je potrebno še definirati, določiti nosilce ter raziskati tržne možnosti, medtem ko nekatere kot so razvoj bakrovega klorida, bakrovega oksida klorida, cinkovega oksida in barijevega karbonata že potekajo.

Marko Tukarič

DESET P-jev V USPEŠNEM MARKETINGU

Dr. Philip Kotler, vodilni teoretik in praktik marketinga v svetu:

Taktični P:	Strateški P:	Poseben P:
PRODUCT	PROBING	PUBLIC RELATIONS
PRICE	PARTING	POWER
PLACE	PRIORITEES	
PROMOTION	POSITIONING	

Kotler pravi: Odnosi z javnostjo so del komuniciranja, pri katerem so štiri osnovne celote: osebna prodaja, ekonomska propaganda, publiciteta in pospeševanje prodaje.

»S stiki z javnostjo razumem stvarno oblikovanje dogajanja. Oblikovanje zanimanja v celoti okolja vašega podjetja.«

Kakšen bo v prihodnosti idealen

vodja marketinga?

Kotler: Predvsem bo moral imeti moč za preboj z novimi, inovativnimi idejami. To je pglavitno. Na drugem mestu je sposobnost strateškega razmišljanja. Nato sledita karizmatičnost in sposobnost pridobivati zaupanje drugih.

Iz revije MM

ZAPOSTAVLJENE STORITVE ZAVIRAJO RAZVOJ

Države v razvoju večinoma jemljejo storitve (transport, znanost, gradbeništvo, turizem, vzdrževanje) ozko, so jim le sredstvo za pridobivanje tuje valute. Storitve v socialističnih gospodarstvih imajo še vedno majhen delež v primerjavi s tržnimi ekonomijami. Približno tretjina do polovice vseh vzhodnoevropskih investicij gre za storitve, v

tržnih ekonomijah pa je delež investicij v storitvene dejavnosti dve tretjini. Večina naložb gre v javni sektor, komunikacije pa so zanemarjene. Učinkovite storitve pa bi v resnici morale pomagati pri oljenju koles gospodarstva. Če jih ni, je razvoj lahko boleč in počasen.

GV 30/88

Letovanje v letu 1988

V letošnjem letu smo imeli počitniške zmogljivosti popolnoma zasedene.

Ob vpisu smo imeli prijavljenih 361 delavcev, odpadlo jih je 89, naknadno se jih je preusmerilo 147. Med sezono je prišlo še do dodatnih odpovedi in sicer 35, kar pa smo poskušali sproti zapesti z drugimi kandidati. V končni fazi je pregled naslednji: Na predlog sindikata je brezplačno letovalo 15 delavcev. Šest krvodajalcev je brezplačno

letovalo v obmorskih krajih. V oktobru in novembru bomo organizirali še tridnevne preven-

Predvidevamo, da bo prijavljenih približno 40 delavcev.

V septembru oz. oktobru bomo na licitaciji odprodali 8 kamp prikolic. Vse so dotrajane in stare 14 let. Potrebno bo razmišljati o nabavi novih za naslednjo sezono.

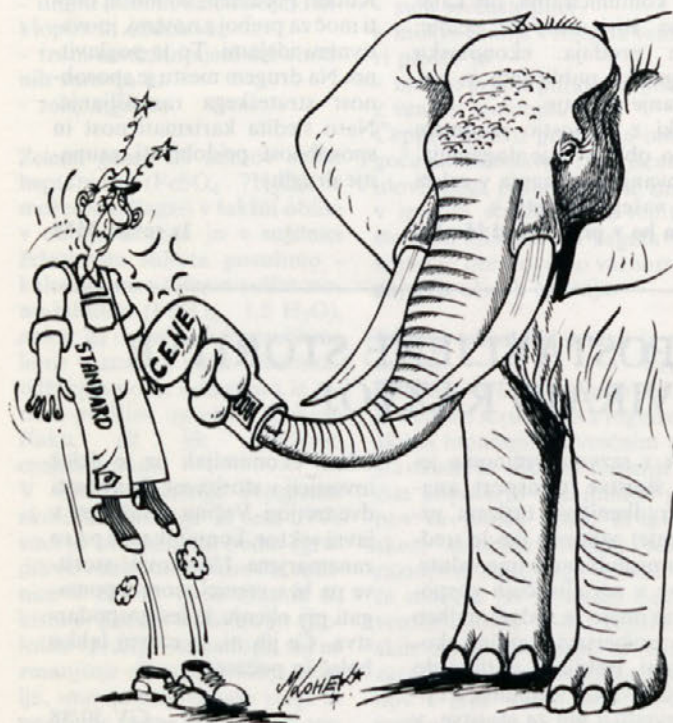
V Atomskih toplicah smo kupili dva apartmaja v Atomski vasi. Rok izgradnje je december 1988.

Kraj	Štev. CC	del. svojci	Štev. ležišč
Crikvenica	63	95	27
Rovinj	5	12	6
Rab	20	30	9
Pag	20	52	4 apartma
Makarska	14	30	10
Moravci	13	11	4
Banovci	11	21	6
Logarska prikolic	13	21	23
garsonjere	91	191	10 prikolic
Atomске	87	66	7 garsonjer
Čateške	9	-	9
Rogaška	17	-	17
Radenci	14	-	14
Dobrna	9	-	9
Otroška kolonija	7	-	7
	-	31	31

Še vedno ugotavljamo, da je naš dom v Logarski dolini slabo zaseden. Kljub novemu domu se delavci ne odločajo, da bi dopust preživeli v njem. Zaseden je sa-

mo ob vikendih, medtem ko je med tednom skorajda prazen.

Irena Selčan

Zasedenost doma v Logarski dolini:

Mesec	CC	tuji	skupaj	din	% zas.
Januar	84	43	127	256.000	17.07
Februar	142	38	180	338.000	25.87
Marec	66	24	90	162.000	13
April	8	-	8	8.000	2
Maj	57	12	69	105.000	10
Junij	51	23	74	143.000	11
Julij	244	107	351	672.000	48
Av gust	333	59	392	569.000	53
Skupaj:	985	306	1291	2.253.000	23%

Dobre in slabe strani naših prikolic in garsonjer

Mini anketa

Tu in tam se najde kdo, ki kritizira, spet drug hvali naše počitniške zmogljivosti. Letos so naši delavci lahko letovali v desetih prikolicah, postavljenih v kampih v Umagu, Medulinu, Selcah in Rabu. Prikolice so stare okrog 14 let in so po podatkih kadrovske službe dotrajane. Zato je že izdelan predlog za odpis osmih prikolic. Teško je reči, kaj bi bilo z njimi, če bi jih bolje vzdrževali in zaščitili pred iglicami, vetrom, dežjem in kraji. Celoletni stroški za prostor v campu pa tudi niso majhni. Na eno prikolico smo letos odšteli 1,8 milijonov din.

Nada MIRKOVIČ: Prikolica v Selcah je blizu morja in sanitarij. Razen tega, da je postavljena na soncu, nimam kaj reči. Vzdrževana je dobro.

Slavica KRAMER: V Stella Marisu imamo tri prikolice. Všeč mi je bila lokacija - v senci, blizu sanitarij. Prikolica še ni dotrajana, a je slabo vzdrževana. Mislim, da bi morali vsako leto oprati zavese, odeje in zunanost prikolic. Tako pa znotraj plesni, zunanost pa se od stare umazanije uničuje.

Franc SUŠNIK: Takole bi rekel, zanemarjena prikolica v Medulinu je postavljena v solidnem kampu. Ni uničena, je uporabna, vendar zelo slabo vzdrževana, celo nevarna.

Za delovno organizacijo je bolje, da kupuje garsonjere, ker so trajnejše in nudijo udobje. V tej smeri gre tudi naša DO. Imamo sedem garsonjer v Maredi in Miholjaščici, za nove pa še zbiramo ponudbe. Vprašanje trajnosti in vzdrževanja pa je tudi tu problematično. Kako ohraniti prostore čim dlje pri tako malomarnih obiskovalcih, ki za seboj ne znajo počistiti?

In kako so bili zadovoljni tisti, ki so v njih prebivali?

Darinka ŠPACAPAN: V Miholjaščici me je motil neurejen parkirni prostor. Glede na starost naše garsonjere moram reči, da je že preveč uničena. Ljudje ne znajo počistiti za seboj. Stene so že umazane, plastika v tuš kabini je strgana, štedilnik je zelo umazan, za omarami je stara umazanija.

Maksim NIKOLIČ: V Maredi smo se počutili dobro, počitnice so bile prijetne. Presenetila me je televizija. Garsonjera ni tako daleč od plaže in trgovine. So pa tudi slabe strani. Mislim, da bi morali v pritličju bloka označiti, kjer je cinkaršna garsonjera, ker moraš vse obhoditi, da jo najdeš. Mislim tudi, da so ljudje zelo malomarni. Puščajo velike mastne madeže, smeti za omarami, ne očistijo dobro štedilnika, posode.

Štefka SIKOŠEK: Garsonjera v Maredi se ne more primerjati s prikolic. Tu imaš kopalnico, stranišče, vodo, kar je osnova za dobro preživetje dopusta. Razen tega, da je bil itison na nekaterih mestih uničen, nimam pripomb.

Drago REŠ: V Maredi sem bil zelo zadovoljen. Televizijski sprejemnik je malo nagajal, enkrat je za kratek čas zmanjkalo vode. To pa je bilo tudi vse, kar bi se lahko reklo »slaba stran«. Bojan MAROLT: Na Cresu so me najbolj motile stopnice, ki vodijo do garsonjere. Našel sem jih 205. Pokrajina ni senčna. Televizijski sprejemnik je bil pokvarjen, vse ostalo pa je bilo zelo v redu. Bil sem zelo zadovoljen.

V vseh garsonjerah in prikolicah, so knjige, v katere bi se morali vsi koristniki vpisovati. Toda, veliko je takih, ki ne vpišejo niti enega stavka, doma pa potem nergajo. Sicer pa bo o razmerah v naših kapacitetah ob morju razpravljala tudi konferenca ZS Cinkarne, ki bo prihodnje sejo namenila tej temi.

M. G.

Ne bojte se tveganja Nova hranilno kreditna služba

V naši delovni organizaciji bo še letos začela poslovati hranilno kreditna služba, pri kateri bomo lahko vsi zaposleni varčevali pod zelo ugodnimi pogoji.

Osnovne prednosti varčevanja v lastni DO so:

- višja obrestna mera kot pri poslovni banki
- denar lahko polagate ali dvigate brez zamudnega čakanja
- obresti se izplačujejo mesečno
- posebne ugodnosti pri vezanih vlogah

Prednosti za DO oziroma tozd:

- DO in TOZD imajo stalen vir kratkoročnih sredstev za vloge jamčijo tozd in DO.

Da se boste lažje odločili za pristop, si preberite že preizkušene primere varčevanja v drugih delovnih organizacijah.

Šli smo v GEOLOŠKI ZAVOD v Ljubljano, kjer smo se seznanili, kako deluje že dve leti vpeljana hranilna služba. V tem kolektivu je zaposlenih 2.700 delavcev, od tega le 400 v Ljubljani. Darja GERDEN, likvidatorka hranilnih vlog v GZ Ljubljana: »Na dan pride v blagajno po uslugo do 80 ljudi, v izplačilnih dneh pa več. Varčevalcev je okrog 600, čeravno je v Ljubljani zaposlenih okrog 400 delavcev. Obresti začnemo vpisovati vsakega 5. do 10. v mesecu. Višina obresti je določena v skladu z našimi akti in je enaka višini obresti za trimesečno vezano vlogo v Ljubljanski banki, povečana za 1 odstotek. Za vezavo vlog pri nas ni interesa, ker so obresti na 6 mesečno vezano vlogo le za en odstotek višje. Varčevalci so zelo zadovoljni. V blagajni imamo vse vezave na računalniku, tako da je omogočena takojšnja kontrola salda varčevalca. Pri nas imamo organizirano tudi blagajno vzajemne pomoči in tudi ta denar se enako obrestuje. Enako oplemeniten je denar, ki ga zbiramo za izlet. Povprečno imamo v blagajni dva milijona din na varčevalca.

Irena ZUPANC, finančna referentka v GZ Ljubljana: »Varčujem že dve leti. Varčevani znesek

sem vsak mesec povečevala od začetnih 100.000 din. Lani smo imeli letne obresti in ob koncu leta sem bila zelo presenečena, ko sem dobila 250.000 din obresti. Letos varčujem 100 odstotni osebni dohodek in tudi mož, ki dela v Integralu, dvigne svoj osebni dohodek in ga prinese v našo hranilno službo. On je tudi pooblaščen, da lahko dvigne moj osebni dohodek v primeru moje odsotnosti. Vedno imava od 500.000 do 800.000 din prihrankov od tega pa dobiva od 100.000 do 140.000 din obresti mesečno. Denar, ki ga potrebujem za redne izdatke dvignem trikrat na mesec. Naša delovna organizacija dobro posluje in ni bojzani, da bi se stanje poslabšalo. Prednost hranilne službe je tudi v času, kajti vse lahko urediš med malico. Varčevalcu je dopuščeno, da ima lahko več knjižic, tudi za »črni fond«. Slaba stran je le v tem, da denarja ne moreš dvigniti popoldan ali na nedelaven dan.

Nato smo odšli v Slovenijales Ljubljana, ki ima organizirano Interno banko, v njej pa posluje tudi hranilna služba.

Organizacija hranilne službe je drugačna v tem, da zajema varčevalce tudi iz drugih delovnih

organizacij. Poslovati je začela z januarjem, vanjo pa se vključuje vse več delovnih organizacij.

Gabriela MAKOVEC, direktorica Interne banke nam je povedala, da so varčevalci najprej pričeli varčevati z polovico osebnega dohodka, ko pa so videli, da ne tvegajo, so varčevalno vsoto povečali. Tisti, ki imajo osebni dohodek tako nizek, da ne morejo v mesecu prav nič prihraniti, tudi dobijo nad 20.000 din mesečnih obresti, ker denarja ne porabijo že v začetku meseca.

V interni banki so izračunali, da so delavci v juniju, juliju in avgustu imeli korist za povprečno 100.000 din. V primerjavi z Ljubljansko banko, bi bila ta korist le 5.000 din.

Tudi interna banka ima pri takem varčevanju korist in to približno tretjino vrednosti, ki bi jo morala plačati za najem kreditov v Ljubljanski banki. Za izračun obresti uporabljajo komforni obračun in jih vpisujejo že v delovni dan v naslednjem mesecu za pretekli mesec.

Zdenka ŽUMER, referentka v interni banki Slovenijalesa: »Na varčevanje sem se zelo težko privadila. Prvi mesec sem bila brez denarja. Sedaj pravim, čim dalj časa imeti denar in nič zapravljati! Kar potrebujem dvignem po kapljicah, da je več obresti. Varčujem 50 odstotkov osebnega dohodka. Na koncu meseca mi ostane do 10 odstotkov prihrankov. V juliju sem na

primer dobila 75.520 din obresti, v avgustu pa sem večino izkoristila za dopust še na začetku meseca, tako da sem imela le 7.600 din obresti. Vsekakor pa je to petkrat več obresti kot v banki, dobiš in porabiš pa jih lahko že mesečno.

M.G.

Kako pa bo pri nas?

Mija Kolarič: Ker se je tudi v naši DO pokazalo zanimanje za ustanovitev hranilno kreditne službe, smo storili vse potrebno, da bi lahko čimprej pričeli s poslovanjem.

HKS nameravamo organizirati v okviru posebne finančne službe skupaj z blagajniškim poslovanjem v prostorih poleg jedilnice. V zgradbi, kjer ima prostore računovodska služba, bomo torej lahko uredili vse v zvezi z gotovino, hranilnimi vlogami, kadrovske zadeve, dobili razna potrdila ter vse vrste kreditov.

Višina obresti, roki vpisovanja način poslovanja, limit in delovni čas, bo posebej objavljen po sprejetju posebnega poslovnika na delavskem svetu. Seveda pa bodo obresti višje kot veljajo za vezane vloge v banki. In kot je navedeno že v prejšnjem sestavku, je možen dvig v delovni organizaciji. Potrebno pa je opozoriti na dejstvo, da v primeru, ko bi se kdo odločil za višje zneske hranilnih vlog, pa bi želel ob odhodu na dopust koristiti čke ali pa dvigovati zneske na hranilno knjižico v raznih bankah po Jugoslaviji, bo moral v takem primeru dvigniti denar z obrestmi v DO in ga položiti na hranilno knjigo pri banki ali na tekoči račun.

Vsekakor pa se pri pravilni razporeditvi prihrankov, njihovo racionalno koriščenje poplača ob koncu vsakega meseca in sproti dopolnjuje družinski proračun.

Želimo, da se po tej kratki informaciji odločite za varčevanje v naši DO tudi tisti, ki vam je ta sestavek prva informacija o uvajanju hranilno kreditne službe v naši DO in s tem pripomorete k boljši likvidnosti svoje TOZD, kar se bo tudi odrazilo na vaših prijemkih.

OBRESTNE MERE HS GZ LJUBLJANA V LETU 1988

1. 1. - 31. 1. = 109 %	23. 5. - 31. 5. = 121 %
1. 2. - 29. 2. = 49 %	1. 6. - 30. 6. = 62 %
1. 3. - 31. 3. = 102 %	1. 7. - 31. 7. = 901 % letna
1. 4. - 30. 4. = 114 %	1. 8. - 31. 8. = 263 %
1. 5. - 22. 5. = 118 %	1. 9. - 30. 9. = 424,5 %

PRIMER OBRAČUNA OBRESTI V INTERNI BANKI SLOVENIJALESA LJUBLJANA ZA SEPTEMBER

znesek	doba varčevanja	Lj. banka	Int. banka	razlika
500.000	30 DNI	15.415	72.442	57.024
1.000.000	30 DNI	57.937	144.844	86.907
5.000.000	15 DNI	7.612	34.987	27.375
1.000.000	15 DNI	17.225	69.974	54.749

ŽIVELI SO S CINKARNO

Kaj so rekli ob odhodu

Prav zanimivo je bilo govoriti z dolgoletnim cinkarnarjem **Milanom KRSNIKOM**, ki mi je kar sam zapisal tisto, kar pišemo o vseh, ki se upokojijo. Njegove misli so tako preudarne, da moram k njegovemu tekstu še dodati mnenje, kako gleda na razvoj Cinkarne. »Brez vestnega in kvalitetnega dela ni uspeha. Cinkarna ima nove investicije, posodobila je kar nekaj obratov. Mi starejši zelo občutimo to razliko, ta prehod v novo tehnologijo. Mislim, da smo v preteklosti še največ napak delali pri kadrovanju. Ljudje se bi morali dokazovati pri delu s sposobnostjo obvladovanja svojega delovnega mesta, ne bi pa smeli brez prakse postavljati ljudi, čeprav z diplomami. Skratka vsak bi moral svojo sposobnost preizkusiti s prakso, potem šele napredovati.

Milan je bil skupinovodja avtomatske mehanske elektrokemične offsetne linije v tozdu Grafika. V Cinkarno je prišel leta 1951. V obratu keramike je kmalu opravil tečaj za KV delavca. Nato se je zaposlil v obratu valjarne kot prvi valjač, potem pa se je zaradi zdravstvenih razlogov prestavil v novo ustanovljeni obrat Grafike za izdelavo kemolit plošč. Tam je opravil tečaj za VK kemičnega delavca. Opravljal je dela kontrolorja, rezalca ter skupinovodje nove offsetne linije. Vsa ta leta zanj niso bila lahka, pogoji dela so bili težji kot danes, tudi disciplino je bila veliko večja pri delu kot je zadnje čase.

Poleg rednega aktivnega dela je vseskozi veliko sodeloval v različnih komisijah, samoupravnih organih, sindikatu, prejel več pohval, med njimi tudi občinsko priznanje samoupravljalca, ki mu je ostalo še najbolj v spominu. Na področju samoupravljanja je sicer zadnje leto precej

popustil zaradi narave dela, ki je zahtevala stalno prisotnost med obratovanjem. Sicer pa meni, da je treba tudi to področje dela prepustiti mlajši generaciji, čeprav se je zadnja leta že spremenilo na bolje.

»Če se spomnim samo dela v valjarni, ko sem nešteto krat šel v službo s strahom, kako bom zdržal 8 ur, pa vendar je šlo vse skupaj nekam v pozabo, ostale so samo posledice pri zdravju, vendar se tu ne da nič več popraviti, takšno je pač življenje.«

Dve leti mu manjkata do polne upokojitve. Ima hišo, nekaj vrta, kar se pri gospodinjstvu kar pozna, tako da mu dolgčas ne bo. Zahvaljuje se sodelavkam in sodelavcem za dragoceno darilo in posrečene poslovilne verze, vsem skupaj pa želi zdravja in veliko uspehov pri delu.

V zadnjih dveh letih mnogi zapuščajo naš kolektiv, zato smo precej v zaostanku z objavljanjem intervjujev z upokojenci. Nekateri žal ne želijo ali ne morejo priti na razgovor za naš časopis, zato jih bomo le omenili.

V marcu so se upokojili **Franc KORENJAK** iz Kemije v Mozirju, kjer je delal 32 let, **Stanislav STAKNE**, skupinovodja barv v Kemiji Mozirje, kjer je bil 26 let, **Alojz KONEC**, pomočnik vodje priprave vode v tozdu Energetika, ki je bil v Cinkarni 40 let, **Jakob NOVAK**, pomočnik vodje energetike plina v Energetiki, je bil v Cinkarni 38 let in **Lovro BUTINAR**, čuvaj v Bukovžlaku, je delal v Cinkarni 25 let. V aprilu pa sta se upokojila še **Zvonko KONSTANTINOVIČ**, trgovski potnik v Novem Sadu, ki je za Cinkarno delal od leta 1971, ter **Nada BRUMEC**, zaposlena v posebni finančni službi kot samostojna referentka za kratkoročno finansiranje od leta 1958.

V aprilu se je upokojil **Franc KODRIN**, ki je prišel v Cinkarno leta 1967. Delal je v topilnici. Ob delu se je izučil za tehničnega risarja in tako delal v konstrukciji tozda Vzdrževanje. Po nesreči na poti v službo je ostal invalid in sodelavci so pokazali zanj zelo veliko razumevanja.

Peter VINDER je bil v Cinkarni 15 let. Delal je v pražarni, Piku, KKČ, nazadnje pa v proizvodnji CO2 kot metalurški tehnik. Sam pravi, da je bil zmeraj v sredi med vodilnimi in delavci. Meni, da je težko napredovati samo z dokazovanjem dobrega dela. V samoupravne organe ni bil, kot pravi, nikdar izvoljen, ker je bil vedno zadnji (po abecedi) na kandidatni listi. A je bil kar srečen, ker bi drugače na sestankih kaj preveč rekel. Sicer pa ni imel časa za sestanke. Peter je pravzaprav zelo preračunljiv, kajti tisto kar izreče je zagotovo pravilno, če v nekaj ni prepričan raje molči. Bolezen ga je žal prezgodaj odtrgala od dela.

Sredi leta največ odhodov

V juliju je bilo na seznamu upokojenih rekordno število sodelavcev, kar 33. Ko smo se poslavljali, so nekateri povedali:

MARIJA GORENŠEK, rojena leta 1939 v Celju, je prišla v Cinkarno leta 1964. Ves čas je delala v skladišču Kemije in Grafike. V zadnjem letu, po drugačni politiki vodenja skladišč so jo večkrat premestili, morala je tudi v šolo, zato je bila zelo prizadeta. Težko je, če te premeščajo pred iztekom delovne dobe in povrh še ocenjujejo, da si kar naenkrat manj sposobna. Da bi bila njena nesreča še večja, je izgubila še sina in moža. Tako se je upokojila po možu, ter tako ušla psihičnemu bremenu pri premeščanju.

MARTIN COKAN iz Žalca se je rodil leta 1931. V Cinkarni se je zaposlil leta 1954. Celih 17 let je zdržal v topilnici, potem je nekaj časa delal v žici nato pa v skladišču. Tudi on je bil v zadnjih letih prizadet, ker so zmanjšali indeks na njegovem delu. Zanj so to nečloveški odnos. Kar je rekel ali predlagal, je naletelo na gluha ušesa. Torej so res minili časi, ko so nekaterim leto pred upokojitvijo zvišali indeks, da so imeli potem boljše povprečje za izračun pokojnine.

JOŽE DROBNAK iz Celja je prišel v Cinkarno leta 1954. Najprej je delal pri piritni peči, v pražarni, cinkovem belilu in nato v pakovalnici v Valjarni.

IVANKA KRANJC je od leta 1964 delala v ultramarinu, v tiskarskih ploščah, v kemijskih obratih, nazadnje pa kot čistilka. Danes mlade ženske gotovo ne bi hotele delati tako težka dela (topiti svinec), niti ne cenijo delovnih pogojev.

MARTIN SKALE, je rojen 1933 leta pri Slivnici. V Cinkarno je prišel leta 1962. V ultramarinu je delal 10 let, nato v kemijskih obratih, ko pa so tu obstali, je šel za varilca svinca.

ANTON GORENJAK je začel v Cinkarni v šestdesetih letih v pražarni in topilnici. Po letu dni bolniške zaradi tumorja je bil prestavljen v modri baker, kjer je delal do upokojitve.

ANTON MLAKAR je bil rojen leta 1933 v Celju. V Cinkarno je prišel leta 1947 v gradbeni oddelek. Le zadnja 4 leta je bil kurir. V enem letu je bil 11 mesecev na terenu, delo je bilo težko.

ŠTEFKA MLAKAR je bila rojena leta 1932 v Krškem. V Cinkarno je prišla leta 1953 v Keramiko. Takrat ni mislila, da bo zdržala dva meseca, pa je kar sedem let. Zaradi težkega dela je zbolela. Ko so odprli pralnico, je

Ivan Krsnik

Franc Kodrin

Jože Ljubič

Peter Vinder

delala tam kot šivilja. Tam je bila zadovoljna. Z možem sta se našla v Cinkarni, srečno živela in se skupaj upokojila.

FRANC DORN je prišel v Cinkarno leta 1963 iz rudnika lignita v Velenju. Tu je bilo delo pestro. Bil je samostojni tehnik za področje topilnice, keramike in pozneje še drugih obratov. Delal je v homogeni ekipi. Ko so bile težave v topilnici, so pri rekonstrukciji vsi priskočili na pomoč. Zelo aktiven je bil tudi kot družbeno politični delavec.

JAKOB ŠKET iz Šmarja p.J. se je zaposlil v Cinkarni leta 1958. Ni opravljal lahkega dela. Najprej je delal v topilnici, nato v ultramarinu kot kurjač, nato pa v obratu tiskarskih plošč.

MARIJA JAGODIČ se je rodila leta 1937, v Cinkarno pa prišla leta 1958 kot čistilka, nato delavka v čajni kuhinji. Zatem je 9 let delala v treh izmenah v čašicah. Zadnja leta je delala v tiskarni, med tem je postala tudi invalid.

MARIJA ČELESNIK, rojena leta 1932, je prišla v Cinkarno leta 1964 kot čistilka. Čistila je v Centru za izobraževanje, zadnja tri leta pa v pralnici samskega doma. Na Cinkarno ima lepe spomine, saj se je z vsemi vedno dobro razumela.

LJUDMILA ŠKET je prišla v Cinkarno leta 1960 v tozd Transport, kjer je spraznjevala vagonne. Po treh letih je odšla v Valjarno, delala je tudi v čašicah, gradbenem oddelku, bifeju Metalurgije. Nazadnje je bila v pralnici.

PERO KULJANSKI je rojen 1923 leta v Vrbanju pri Vinkovcih. V Cinkarno je prišel leta 1956. Začetek je bil najtežji. To je bilo v topilnici, kjer je bila

vročina, ki jo je težko prenašal 16 let. Leta 1970 je prvič videl morje. Nekaj časa je delal v cinkovem prahu nato v belilu. Prej ga je zmeraj bolelo v križu, tu pa je bil zdrav kot riba. Do leta 1970 je veliko pil. Rešila ga je Cinkarna, ko so mu poslali opomin pred izključitvijo. Zdaj se lahko pohvali, da je najstarejši abstinent.

STANKO ŠTEKLIČ je rojen leta 1928. V Cinkarno je prišel leta 1951 v Transport. Bil je razkladalec, žerjavovodja, delovodja v internem železniškem prometu. Bolj ko so se stroji izpopolnjevali, bolj je bilo delo lahko.

ANTON KOLENC je bil rojen 1928 pri Litiji. Preden je leta 1954 prišel v Cinkarno, je delal v pekarni. Pri nas je začel v topilnici, potem v gradbenem oddelku, nato pa v skladišču in transportu na železniški tehtnici.

MILAN ČRETNIK je bil rojen v Dramljah leta 1932. V Cinkarno je prišel kot vzdrževalec 1955. Bili so skupina delavcev, ki so vzdrževali železniške ture. Ko je bila ta skupina ukinjena, je ostal sam mazač kretnic in oglednik tirnih naprav. Redkost je 33 let biti na enem delovnem mestu.

HINKO ŠTUMBERGER je rojen v Šmarju leta 1930. Leta 1947 se je prišel učiti za mizarja. Po odsluženju vojaščine pa se je zaposlil v Cinkarni v topilnici, zatem v ultramarinu in supru. Leta 1969 je postal skladiščnik. Zadnja leta je služboval na tehtnici.

JERNEJ ZAGOZDA rojen leta 1930 v Podčetrtku je prišel v Cinkarno leta 1955. Nekaj mesecev je delal v topilnici, nato pa v valjarni. Ko je postal invalid, so ga premeščali iz obrata v obrat. Spoznal je delo v žlebarni,

čašicah, vzdrževanju. Nazadnje je delal v pomožnem oddelku.

RADE STOJAKOVIČ je bil rojen v Ključu leta 1935. V Cinkarno je prišel leta 1957 in delal v plinarni. Po nekaj mesecih je šel v topilnico, ker je bilo tam premalo delavcev. Tam ni zdržal, zato so ga premestili v gradbeni oddelak, kjer je zidal peči in sodeloval pri obnavljanju obratov.

JERNEJ JELEN je začel leta 1950 v Vzdrževanju kot ključavničar. Po trinajstih letih je šel v Transport za šoferja, kjer je delal 25 let.

JOŽE POGELŠEK se je rodil 1933 v Šentjurju. V Cinkarni se je zaposlil leta 1961 v organskih barvah, nato je delal na različnih delih v valjarni. Užaljen je, da tam ni bil pravilno ocenjen.

FRANC MRAZEK je v Cinkarni delal leta 1966 naprej v topilnici. Tam se je ponesrečil, postal invalid in bil premeščen v žlebarno, žico, in nato v obratno kontrolo.

JOŽE LJUBIČ rojen 1928 v Slovenskih Konjicah je v Cinkarni služboval 37 let. Najprej je prišel v Kemijo in delal vse od zidarskega strežaka do kemijskega delavca. Sedem let pozneje je šel v mojstrsko šolo v Ljubljano. Iz prvih let se najbolj spominja poplave leta 1954, ko so delali noč in dan in mesec dni samo čistili in reševali. Ko je prišel iz šole je postal izmenovodja v Kemiji, ko pa so postavili Titanov dioksid, so ga poslali na prakso v Francijo. V novem obratu je bil delavec izmenovodja, oddelkovodja in na koncu mentor. »Mi smo bili tista generacija, ki je še vihtela kramp in lopato in delala na sodobnih strojih, torej so se naše delo in delovni pogoji nenehno

spreminjali na boljše.« Jože je bil aktiven samoupravljalec od začetka leta 1950, vedno je zagovarjal svoje delavce in TOZD in bil pravičen ter objektivni. Ne bom naštevala njegovih številnih funkcij, pomembno je to, da je vedno hotel prispevati svoj delež za boljše bodoče generacije. V začetku, pravi, so imeli aktivisti več ambicij, ker se je glas delavca bolj upošteval. Njihov vpliv se je z leti zmanjševal, danes pa ni več takega zadovoljstva, saj nihče več noče sprejeti funkcije. Kot gasilec in pevec bo še imel veliko stikov z delovno organizacijo.

Upokojenci se zahvaljujejo

Tokrat smo dobili veliko zahval sodelavcev za darila, ki so jih prejeli ob slovesu. Izrazili pa so tudi dobre želje kolektivu.

Marin Cokan želi sodelavcem v transportu, da bi cenili delo nižjega sloja delavcev, da bi jim dali plačo kakršno zaslužijo. Franc Dorn želi, da bi vodstvo bolj prisluhnilo delavcem. Ljudmila Šket želi dekletom v pralnici vse najboljše, da bi ne pozabile na upokojenke. Pero Kuljanski pravi, naj mlajši ne obupajo pri delu. Stanko Šteključ pa, da bi se vsi lepo razumeli. Jernej Zagozda želi kolektivu, da bi delali z voljo, ker bo potem uspeh. Jože Ljubič pa želi dobro gospodarjenje delovne organizacije, kot zagotovilo za pokojnine.

Posebej se za darila zahvaljujejo: Jože Drobnak, Martin Skale, Anton in Štefka Mlakar, Marija Jagodič in Marija Čelesnik.

V JULIJU SO SE UPOKOJILI ŠE:

Štefka Vrhovšek, Martin Šolinc, Bernard Čater, Ivan Hrovatič, Jože Pliberšek, Ivan Seničar, Andrija Meze in Jože Bele.

Pobuda o društvu upokojenecv

O pobudi ustanovitve Društva upokojenecv Cinkarne je pred nekaj leti že razmišljal sindikat, vendar do tega ni prišlo, ker so upokojeni pravzaprav večidel vključeni v razna društva in dejavnosti v svojih krajevnih skupnostih.

Moramo reči, da naša delovna organizacija za svoje upokojence dobro skrbi: Vodi evidenco vseh upokojenih, enkrat letno jih povabi na izlet, daje možnosti za izrabo počitniških zmogljivosti, jih obvešča preko interne glasila, priložnostno pa nekatere vabi tudi na pomembne jubileje in rekreacijske izlete. Tudi ob smrti upokojenca ga bivši sodelavci dostojno spremljajo na zadnji poti, o njegovi smrti je obveščen celoten kolektiv, kupljen je venec in poskrbljeno je za govor oziroma govornika, ki se v imenu delovnega kolektiva dostojno poslovil od bivšega delavca.

Če bi na primer upokojenci ustanovili svoje društvo, bi lahko

preko njega lažje utrjevali vezi in krepili sodelovanje s kolektivom ter preko organov društva dajali mnenja in predloge, razmišljanja in poglede. Koristi bi bilo prav gotovo dovolj na obeh straneh, pa tudi zanimanje upokojenecv za stanovsko organizacijo je veliko.

V Laški občini je Zveza društev upokojenecv sprejela celo samoupravni sporazum o odnosih med združenim delom in društvu upokojenecv, katerega je podpisalo 45 odstotkov OZD. S tem so si društva celo zagotovila finančna sredstva za svojo društveno dejavnost. No, takih zgledov je še nekaj.

M. G.

Pred prenavo samopostrežne restavracije Gaberje

Ljudmila KUKOVEC, vodja poslovne enote Hmezadovega gostinstva o samopostrežni restavraciji v Gaberju:

»Največ malic skuhamo za Emo Celje, Cinkarno, Klimo, Gradis in Ceste kanalizacije, s toplimi obroki pa oskrbujemo še veliko manjših odjemalcev. V poletnem času jih pripravljamo nekoliko manj, do 3000 tisoč in prav toliko kosil in 200 večerij. Tri četrtine pripravljenih malic razvozimo, vse ostalo prodamo v naši samopostrežni liniji. Razen hrane nudimo več vrst pijač, v restavraciji organiziramo prireditve predvsem v jesenskem in zimskem času.

Jedilnike sestavljamo skupaj z največjimi porabniki naše hrane in tako urejamo medsebojne odnose. Štiri tisoč ljudi ima našo hrano vsak dan v ustih in hitro lahko pride do negodovanj.

Največji problem vsega je vse slabši življenjski standard in zato ljudje zahtevajo tudi tisto, česar si doma ne morejo več privoščiti.

Pomemben del naše dejavnosti je slaščičarna, kjer pripravljamo vse vrste slaščic od tort po naročilu do krofov.

V naši enoti je 69 zaposlenih, in ženske so v večini. Glede na to, da imamo poseben delovni čas, bi potrebovali več stanovanj v Celju. Od delavca, ki živi izven

mesta, je težko zahtevati, da bo na delovnem mestu že v tako ranih jutranjih urah.

Največji problem samopostrežne restavracije je zastarelost. V petindvajsetih letih so bile narejene le majhne prenovne in zato je adaptacija nujna, sicer nam bodo prepovedali poslovati. Iz dotrajanosti opreme izhaja tudi naša zastarela ponudba.

O pripravah na prenavo samopostrežne restavracije je Franc Jelen, direktor Gostinstva-turizem, povedal:

S pripravami za adaptacijo smo že začeli in v izdelavi je idejni projekt. Celotna vrednost naložbe bo okoli dva in pol milijona dinarjev. Glede na to, da nam primanjkuje denarja za naložbe, bomo morali obnavljati po fazah in za letos predvidevamo, da bomo uredili sanitarno tehnične pogoje dela. Prihodnje leto bomo dokončali večji del obnove, vendar to ne bo mogoče brez sovlaganj odjemalcev hrane in občinskega sisa za preskrbo. Poleg obnove stavbe predvidevamo tudi večjo specializacijo pri pripravi in ustanovitve enote, ki bo pomenila poslovanje za celo delovno organizacijo.

Povzeto iz Hmeljarja

Možnost upokojitve z dokupom delovne dobe

Možnost dokupa zavarovalne dobe imajo:

- delavci, ki so opravljali kmetijsko dejavnost pri starših, oz. bili nosilci kmetijske dejavnosti,
- da se v tem času niso redno šolali

- da niso v tem času služili vojaškega roka v JLA

- da niso bili v tujini.

Pogoji za pridobitev starostne pokojnine so:

- moški, starost 60 let in 40 let zavarovalne dobe

- ženske, starost 55 let in 35 let zavarovalne dobe

Pogoji za pridobitev predčasne pokojnine so:

- moški starost 55 let in 35 let zavarovalne dobe

- ženske starost 50 let in 30 let zavarovalne dobe

Zainteresiranim, ki bi se želeli v letu 1989 starostno oz. predčasno upokojiti na osnovi izpolnjevanja pogojev za dokup zavarovalne dobe, omogoča Cinkarna plačilo prispevka za 2 leti dokupa v znesku 1.800.000,00 din.

Člane kolektiva, ki bi želeli uveljaviti možnost za dokup zavarovalne dobe vabimo, da se čim prej zgledajo v Kadrovske službi Cinkarne, soba št. 7 ali pokličete socialno delavko na telefon 325. Pri tem opozarjamo, da je zadnji rok za vložitev zahtevka pri Skupnosti pok. in inval. zav. 30. 12. 1988. Po tem datumu po Zakonu preneha možnost dokupa zavarovalne dobe.

Martina AHTIK

Po počitnicah

V letošnjih dveh počitniških mesecih je bilo na počitniškem delu okrog sto učencev, dijakov in študentov. Največ jih je delalo v proizvodnji v vseh tozdih, nekaj pa v DSSS.

Za delo v proizvodnji so dobili nagrado izračunano po opisu del in nalog, katere so opravljali, a te niso smele presegati osebnega dohodka pripravnikov. V DSSS pa se je nagrada v juliju gibala od 28 do 40 milijonov, v avgustu pa od 40 do 50 milijonov din.

TANJA GREGORN: »Končala sem srednje ekonomsko šolo. Na počitniško delo sem prišla, ker potrebujem denar in tudi zato, ker bi rada v Cinkarni opravljala pripravniško delo. V Marketingu delam že tretje počitnice. Zelo mi je všeč, ne samo zaradi dobrih odnosov, temveč tudi zaradi samega dela, ki je zelo dinamično in zanimivo.«

Branka ŽLAUS: »Obiskujem drugi letnik grafične srednje šole tiska in papirja v Ljubljani. Ker sem štipendistka Cinkarne, sem zaprosila tudi za opravljanje počitniškega dela. Štirinajstnevna obvezna praksa je premalo, da se dodobra spoznaš z delom v

tiskarni. Mislila sem, da bom dobila manjvredno delo (prenajanje in zlaganje papirja), a so mi na moje veliko veselje zaupali delo v reprografiji. Veselim se tudi, da bom lahko delala v Cinkarni tudi po končani šoli, ker mi je v tej DO zelo všeč.«

Stanko PINJUŠIČ: Obiskujem tretji letnik steklarske šole v Rogški Slatini. Delal sem v valjarni, na končnem obrezu. Delo sicer ni težko, je pa dolgočasno in enolično. V Cinkarni bi se sicer zaposlil, vendar bi želel zahtevnejše, razmišljujoče delo. Med počitnicami sem delal zato, da bom lahko prispeval k nakupu osebnega računalnika, ki si ga zelo želim.

M. G.

Kako se okužimo z virusom stekline?

Virus stekline prenašajo z ugrizom ali slino inficirane živali. V mestih so najpomembnejši prenašalci psi in mačke. Na deželi pa med prenašalce spada še lisica. Posebno izpostavljene so skupine ljudi kot so veterinarji, kmetje, gozdni delavci, obiralci gozdnih sadežev, otroci.

Pri otrocih pride velikokrat do okužbe zaradi draženja neznanih potepuških domačih živali. Veterinarji in kmetje se največkrat okužijo s slino obolele krave. Prvi znak obolenja pri kravi je davljenje, vse kaže da bi imela krava v požiralniku zavoro. Obiralci gozdnih sadežev se lahko okužijo ob dotiku divjih obolelih živali. Zelo nevarno pa je dotikanje mrtvih divjih živali.

Kakšni so znaki obolenja pri živalih in ljudeh?

Psi hripavo lajajo, besnijo, vse težje jedo in se težko gibljejo. Mačke so ohromele, kar se stopnjuje do popolne negibljivosti. Krave pogosto mukajo, nastopi paraliza požiralnika, vseskozi jih sili na blato. Pri domačih in divjih živalih je obolenje pogosto smrtno, le pri glodalcih in netopirjih se virus zadržuje in ne povzroča smrti.

Na kratko

Še ena aktivnost Ljudske tehnike

Avtokrožek Društva Ljudske tehnike je osmič v svoji zgodovini organiziral turistično ocenjevalno vožnjo. 19. avtomobilistov se je prvo soboto v oktobru po preizkušnji pri poslovni zgradbi marketinga odpravilo v Logarsko dolino. Po uspešnih kontrolah v Mozirju in Igli je prvo mesto osvojil Milan AMON in prejel lepo nagrado. Nagrado so prejeli tudi Rudi UŽMAH za drugo, Ignac LU-

Začnimo živeti zdravo

Cilj svetovne zdravstvene organizacije stekline odpraviti do leta 2000

STEKLINA (RABIES)

Steklino povzroča virus stekline. Razširjen je po vseh celinah. Virus je velik 100-150 nm. Uniči ga temperatura 54-56°C, suh virus prenese še večje temperature. Virus stekline prenašajo z ugrizom inficirane živali posebno psi, mačke, volkovi, lisice, netopirji, dihurji itd. Virus se je tako ohranil vse do danes.

Človek: Pri človeku je prvi znak obolenja strah pred vodo. Samo misel na vodo že lahko povzroči krče v grlu, slinjenje, boleče krče pri popolni zavesti. Bolnika muči neutešljiva želja, piti pa ne more. Temu sledijo apatija, paraliza in smrt. V svetu še danes umre za steklino vsakih 10 minut en človek.

Nadzor nad steklino

Pomembno je, da smo seznanjeni z obolenjem, ker se le tako lahko obvarujemo. Izogibamo se stikov s potepuškiimi živalmi. Ne dražimo tujih domačih živali. Če v gozdu sre-

podatke o živali.

Potepuške živali cepimo in omejimo njihovo število. Potrebno je omejitev števila netopirjev, lisic (1 lisica na 1 km²) itd. Organizirajo cepljenje lisic (ulovijo jih v kletke in jih cepijo)

Cepljenje stekline

Od vdora virusa pa do takrat, da pride virus v možgane, kjer se prične hitro razmnoževati, traja nekaj tednov do mesecev. Bolezen pri človeku lahko preprečimo, če damo nemudoma po ugrizu živali imunski serum in ga hkrati tudi cepimo. Tako poskušamo doseči imunost že pred obolenjem, zaradi dolge inkubacije.

Cepivo je prvi izumil Pasteur pred nekaj manj kot 100 leti. Danes imamo zelo moderna cepiva. So zelo učinkovita, z veliko tvorbo protiteles in niso škodljiva.

Število cepiv, s katerimi razpolaga antirabični dispanzer je omejeno. Cepivo je izključno iz uvoza in zelo drago. Zato ljudi prosimo, da se seznanijo z obolenjem in se varujejo stikov s sumljivimi potepuškiimi domačimi in gozdnimi živalmi.

Irena Švegl

EDINA TEMA, KI OBSTAJA, JE NEZNANJE

Cinkarna večkrat z denarno ali drugo pomočjo pomaga raznim društvom in organizacijam, med njimi tudi organizaciji slepih in slabovidnih v Celju. Ob 40. letnici delovanja medobčinske organizacije slepih in slabovidnih Celje je Cinkarna prejela diplomo in značko za trajno sodelovanje, prizadevno delo in pomoč v dobrobit prizadetih na vidu.

ZAHVALA

Ob smrti Janeza KUNŠKA se iskreno zahvaljujem sodelavcem gradbenega oddelka za venco, denarno pomoč in spremljanje na njegovi zadnji poti. Hvala tudi govorniku za poslovilne besede.

žena Marija z otroci

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz Transporta, posebej pa tov. Amonu za denarno pomoč.

sin Bogo Talevski

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta Viktorja Skaleta se v svojem in v imenu družine iskreno zahvaljujem sodelavcem tozda Transport in PFS za izraze sožalja, darovano cvetje in pomoč. Iskrena hvala planincem planinske sekcije Cinkarne za izkazano čast ob grobu pokojnega.

Darinka SKALE

ZAHVALA

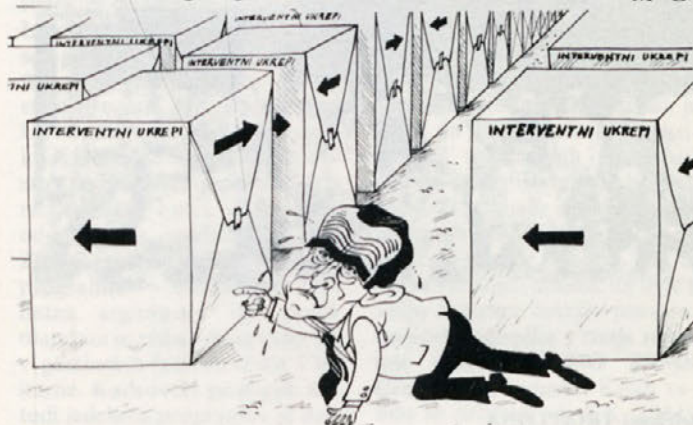
Iskreno se zahvaljujem kolektivu Cinkarne in sodelavcem tozda Kemije Celje, še posebej pa sodelavcem obrata rastnih substratov za velikodušno denarno pomoč, katero ste mi izkazali ob moji nesreči, požaru na gospodarskem posloplju.

Vlado ŠEREG

ZAHVALA

Ob smrti svojega očeta se zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Drago LAMPER z družino

Nogometaši Metalurgije zmagali

V petek 16. 9. 1988 je bilo na igriščih Tehnične šole v Celju interno tekmovanje med TOZD v malem nogometu. Od osmih ekip se tekmovanja niso udeležili Grafika in TiO₂, ostale ekipe so se pomerile v dveh skupinah vsaka z vsako za najboljšo uvrstitev. Rezultati predtekmovanja so naslednji:

A skupina

DSSS : Transport 3 : 0
Veflon : DSSS 2 : 2
Transport : Veflon 2 : 0

1. DSSS 3 točke
2. Transport 2 točke
3. Veflon 1 točka

B skupina

Metalurgija : Kemija 1 : 1
Vzdrževanje : Metalurgija 0 : 4
Kemija : Vzdrževanje 1 : 2

1. Metalurgija 3 točke
2. Vzdrževanje 2 točke
3. Kemija 1 točka

FINALE

1 - 2 mesto
Metalurgija : DSSS 3 : 0
3 - 4 mesto

Transport : Vzdrževanje 7 : 6
sedemmetrovke

KONČNI VRSTNI RED:

1 Metalurgija
2 DSSS
3 Transport
4 Vzdrževanje
5 Kemija
6 Veflon

Najboljši strelec je bil Simič Borivoj Metalurgija s tremi zadetki.
Čestitamo!

L.B.

Nogometaši Metalurgije

Tretji mali triatlon

Kolesarska sekcija Cinkarne je letos že tretjič organizirala mali triatlon, ki obsega tri panoge: plavanje 600 m moški, ženske 400 m, kolesarjenje ženske in moški 40 km in tek 2400 m ženske ter 3000 m moški. Triatlon nima tekmovalnega značaja, ampak je za vsakega udeleženca potrebno, da opravi vse tri panoge od 8. do 11.30 ure.

Letos je bil triatlon prvič organiziran odprto, kar pomeni, da so bili udeleženci tudi iz drugih delovnih organizacij. Kljub ne preveč lepemu vremenu, se je triatlona udeležilo 54 ljudi, ki so hoteli preizkusiti samega sebe. Za rekreativca je vsekakor boljše, da se rekreira vse leto, kajti ta triatlon predstavlja samo piko na »i«. Ko sem po končanem triatlonu gledal udeležence, so bili nekateri res malo utrujeni,

vendar pa je na obrazih prevladovalo zadovoljstvo in nekakšna sproščenost. Zato je za vse pomembno, da se udeležijo posameznih panog, saj vsak dan hitimo drug mimo drugega, pa se ne poznamo. Vse to nam bo prineslo, da bomo psihično in fizično močnejši.

Čestitam vsem udeležencem, še posebno ženskam, ker so se odtrgale od štedilnika in se sprostile na malem triatlonu. Pozivam vse udeležence, da prihodnje leto pripeljejo zraven še enega novega udeleženca. Za organizacijo in izvedbo malega triatlona se zahvaljujem tozdu Veflon, Vzdrževanju, Titanovemu dioksidu, Transportu in Marketingu ter tov. Veri Zupanc, ki že vsa tri leta pomaga pri delu.

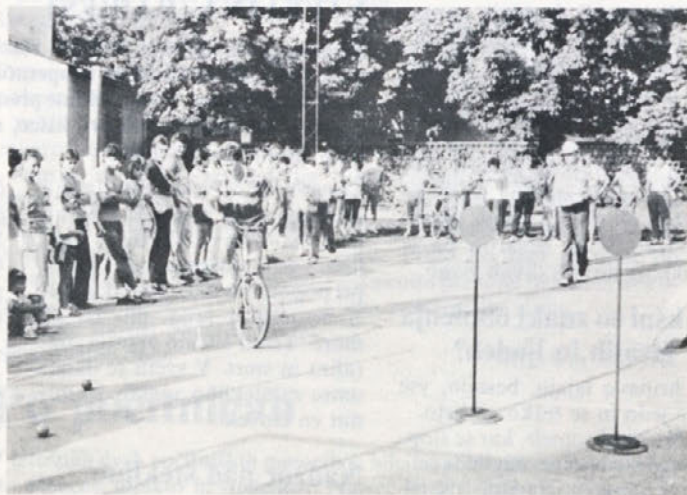
Štefan GABERŠEK

Spretnostne igre v KS Gaberje

Ob svojem prazniku je krajevna skupnost Gaberje organizirala turnir v odbojki, balinanju ter v tradicionalnih igrah spretnosti. Športnih prireditev se je udeležilo 12 ekip iz OZD in TVD

Partizana. Naše ekipe so se udeležile vseh tekmovanj, razen balinanja in osvojile v moški odbojki prvo mesto, v ženski odbojki in spretnostnih igrah pa drugo mesto.

M. G.

Spretnost na kolesu

OBVESTILO

Obveščamo vse ljubitelje rekreacije, da imamo vsak četrtek v tednu na razpolago telovadnico na zavodu Ivanke Uranjek (Posebna šola) od 17.30 do 19.30. V telovadnici se je možno rekreirati v košarki, odbojki, namiznem tenisu in gimnastici. Izkoristite priliko in pridite v telovadnico.

L.B.

POPRAVEK

Opravičujem se Ivanu Hitru, ker sem pod sliko v prejšnji številki napisala, da je na grafičnih igrah prejel pokal za kegljače. V roki je namreč držal pokal za namizni tenis, a ne bi bilo slabo, če bi začel tudi kegljati.

Mira Gorenšek

Udeleženci TRIATLONA

Napadi brez osnove

Zbudi se, nekaj se dogaja - je bilo geslo zadnjega mladinskega konfresa ZSMS v Krškem. V zadnjem času pa so se zbudili tudi mladi v Grafiki, kar je vsekakor odlično.

»Čas je najboljši sodnik«, je nekoč dejal nek filozof. Čas bo tudi pokazal, če so se mladinci v tem tozdu zares zbudili.

»Kot predsednik mladih v Cinkarni sem iskreno vesel vsakega dela, pa naj bo kolektivno ali posamezno, veliko ali majhno. Veseli me tudi kritika, če je namenjena meni in mojim sodelavcem in če je tovariška, argumentirana ter temelji na sodelovanju, v interesu boljše in večje aktivnosti. Emocionalni napadi, izzivanje, ignoriranje, negiranje ali žalitve, nikoli niso bile in ne bodo kritika. Kritika mora imeti afirmativni značaj. Na ta način osnovna organizacija Grafike kritizira Koordinacijsko konferenco ZSMS DO in njenega predsednika.

Oglašam se, ker hočem, da o delu, željah in ciljih OO ZSMS Grafike podam tudi svoje mnenje. Menim, da je njen glavni cilj napad, diskreditiranje in žalitev članov KK ZSMS DO, brez kakršnekoli meščanske kulture in zavesti. Preveč energije brez razloga usmerjajo na napačen tir. Konec koncev aktivnost oziroma neaktivnost neke osnovne organizacije menda ni odvisna le od Koordinacijske konference oziroma njenega predsednika, pa naj bo to Fikret Imamović ali kdo drug. Iz zapisnikov sej OO ZSMS Grafike, katere je podpisal njen predsednik Bojan Pevec, je razvidno, kakšen cilj so si zastavili. V tem letu so imeli tri redne in en izreden sestanek.

Izveček zapisnika s prve redne seje predsedstva OO ZSMS Grafike, 3. junija: Na osnovi stanja znotraj KK ZSMS Cinkarne že leto dni ni sklica sestanka KK ZSMS Cinkarne, ne obstajata niti letni program dela niti finančni načrt. Zahtevamo odgovornost predsednika KK ZSMS DO in predlagamo sklic programsko - volilne seje. Dodatna argumenta sta: potek mandata in redno sklicavanje sej v gostinskih lokalih izven Cinkarne. Kadrovske postopek kot tudi izdelavo programov je dol-

žno izpeljati trenutno vodstvo KK ZSMS DO.

Izveček zapisnika z druge redne seje predsedstva OO ZSMS Grafike, 17. junija: Pri pregledu zapisnikov smo ugotovili, da še ni bilo nobenega odgovora v zvezi z zahtevo o sklicu KK ZSMS DO. Sklep: Če se do prihodnje seje položaj ne bo spremenil, bomo sprejeli ustrezne sklepe.

Izveček zapisnika s prve izredne seje predsedstva OO ZSMS Grafike, 22. junija. Načeloma se sprašujemo o smiselnosti ankete, če vemo, da je bilo anket že veliko, da pa analiza, kot tudi rezultati niso znani, niti ni znana aplikacija v praksi. Osnovna pripomba je, da je lahko pri vprašanih obstala možnost za pismeni odgovor, ki bi verjetno dal več izhodišč za boljše delo. Vprašani 6 in 7 se nam zdita brez logične povezave z možnimi aktivnostmi, torej sta brez smisla. Osmo vprašanje forsira odgovor - izpostavljena mladinska glasila na prvih treh mestih. Deseto vprašanje je logično slabo postavljeno. Dvaindvajseto pa je načeloma zelo dobrodošlo ob predpostavki, da se oblast centralizira v avtarktični osebi, ki na ta način dovoljuje javno postavljanje vprašanj. Ne strinjamo se z ugotovitvijo, da je praviloma član mladinske organizacije le tisti, ki plačuje članarino, ker takšna ugotovitev (zapisana v uvodu ankete) ne zdrži resnejše kritike. Menimo, da je prav, da imajo plačniki članarine več materialnih ugodnosti (predvsem pri izletih, plesih ipd.), ki izhajajo iz na ta način zbranega denarja, nikakor pa ne moremo in ne smemo na ta način razslojiti mladih na tiste z večjo in tiste z manjšo pravico.

Izveček zapisnika s tretje redne seje predsedstva OO ZSMS Grafike, 26. avgusta: Kljub vabilu se predstavnik KK ZSMS

DO ni udeležil seje. Predsedstvo OO Grafike je mnenja, da je problematika tako aktualna, da se točka ne umakne z dnevnega reda. Glede na doslej znana dejstva in sklepe prejšnjih sej, je predsedstvo Grafike sklenilo da se le-to distancira od sklepov, stališč in akcij Konference pod sedanjim vodstvom in ne priznava več njene legitimnosti. Zahtevamo programsko - volilno konferenco.

Iz izvečkov zapisnikov je razvidno, da osnovna organizacija v Grafiki že tri mesece vodi kampanjo proti Konferenci oziroma njenemu predsedniku. Zelo agresivno napadajo njeno neaktivnost in aktivnost. Čudno, da mladi v Grafiki poznajo položaj v KK, čeprav niso njeni člani in se niso hoteli vključiti v njeno aktivnost. Imeli so namreč možnost, da pokažejo, kaj zmorejo in znajo. Takrat in sedaj so se od nje ogradili. Geslo OO ZSMS v Grafiki je: Napad je najboljša obramba. Konferenco napadajo, ker nima programa. Vendar ga sami prav tako nimajo in ga niso imeli zadnjih osem let. Kaj se je zgodilo, ko je prejšnji predsednik v Grafiki zapustil DO in pred tem ni sklical niti volilne konference, pa tudi sekretarja niso imeli? OO ZSMS Grafike leto dni ni obstajala niti na papirju. Tri mesece sem bil dolgočasen, ker sem prosil direktorja, naj DPO Grafike organizira volilno konferenco. Kje je bila takrat agresivnost, energija, aktivnost? Zakaj so dovolili, da jim drugi organizirajo volilno konferenco? Mene bi bilo sram. Razumel bi, če bi konferenci želeli pomagati, jo okrepiti z delom in znanjem. Ali pa, če bi imeli kandidata za predsednika konference, takšnega, ki bi hotel, zmoget in znal izboljšati mladinsko delo in konferenco voditi bolje od mene. Čestital bi jim in jim dal vso podporo. Kaj vodstvo mladih v Grafiki hoče, morda volilno konferenco zaradi nje same?

Naloga konference je, da koordinira delo osnovnih organizacij. Če te niso aktivne, nima kaj koordinirati. Osnovne organizacije morajo pripraviti lasten program dela ter predlagati pro-

gram konfereci. Dogaja pa se obratno. KK ZSMS DO piše programe osnovnim organizacijam in sebi. Če bodo predlogi prišli iz »baze« bo le-ta aktivna. V nasprotnem primeru bodo ravnodušna, nezainteresirana. To vem iz lastnih izkušenj. Za leto 1987 sem sestavil program dela za vse OO ZSMS in KK. Kaj se je zgodilo? Nič. Z nekaj mladinci sem moral poskrbeti, da je bil načrt realiziran.

Za leto 1988 sem obvestil vse osnovne organizacije naj pripravijo program dela in dajo predlog programa za konferenco. Tega ni storila nobena OO.

Doslej je imela KK ZSMS DO petnajst rednih sestankov. Le en je bil v gostišču Razvojnega centra, pa še to letna seja. Vsi udeleženci so si sami plačali hrano in pijačo. Zato je čudna trditev, da se sestanki KK ZSMS redno sklicujejo v gostinskih lokalih. Od kod mladim Grafike neresnične informacije?

Trditev, da konferenca ni imela sestanka leto dni, ni točna. Priče so udeleženci in zapisniki. Mladi iz Grafike napadajo in negirajo vse. Tudi anketa jih ovira. Vprašanja (bereš knjige in hodiš v gledališče) za njih nimajo logične povezave in niso logično sestavljena. Na to pripombo bi rad dal odgovor, vendar se mi zdi, da pripomba ni logično sestavljena. Vprašanje 22 ni postavljeno zato, da bi me kdo vprašal, ali sem lep in fenomen. Menda je vsem jasno, da želimo predloge za izboljšanje dela, takšne kakršne mladi želijo in hočejo.

V Grafiko je bilo poslano osemnajst anket, izpolnjeni in vrnjeni sta bili dve. Poudariti pa moram, da je anketa potekala v juniju, takrat pa se OO ZSMS Grafike ni distancirala od sklepov, stališč in akcij KK ZSMS DO in je še priznavala legitimnost vodstva. Kljub temu pa je ignorirala anketo. Tudi to nekaj pove o aktivnosti, organiziranosti, zavesti in ciljih OO v Grafiki. Zadnjega sestanka predsedstva OO ZSMS Grafike 26. avgusta se nisem udeležil. Deset dni pred tem sem se pogovarjal z Bojanom Pevcem in mu povedal, da sem na dopustu. Kljub temu mi

je poslal vabilo. V zapisniku pa potem kritizirajo mojo neudeležbo. Verjetno tudi ta provokacija nekaj pomeni.

Mislím, da je do vsega tega prišlo zaradi slabe informiranosti v Grafiki. Če je obveščeno slaba, so večje možnosti za manipuliranje. Če se Grafika reži distancirati od konference, morajo najprej prenehati s plačevanjem mladinske članarine. Ker za sestanke v Grafiki nisem zadolžen, ni moja dolžnost, da bi jih obiskoval. Sicer bi se jih rad udeležil, če bom imel čas. Zelo me namreč veseli vsaka mladinska aktivnost.

Menim, da so mladi v Grafiki izbrali napačno pot. Ne preprič, sodelovanje bi bila boljša pot. Spričo mojih izkušenj in znanj o mladinskem delu, bi lahko veliko pomagal. Temu priča tudi dejstvo, da sem bil predsednik OO ZSMS v Metalurgiji. Takrat je bila mladina v tem tozdu zelo aktivna. Ni mi prišlo na pamet, da bi napadal konferenco in njenega predsednika. Naša aktivnost ni bila odvisna od njih. Skupaj smo zelo dobro sodelovali. Imeli smo veliko sestankov, delovnih akcij in kulturnih prireditev. Sodelovali smo z OO ZSMS Teharje, organizirali kul-

turna in športna tekmovanja. Udeležba je bila odlična. Vse to pa smo delali po delovnem času. Sedaj kot predsednik KK ZSMS DO ne čutim nobene odgovornosti za neaktivnost osnovnih organizacij v DO. Nikoli se nisem vmešaval v njihovo delo, ker do tega nimam pravice. Osnovne organizacije so samostojne, imajo svoje predsednike, predsedstva ipd.

Kot predsednik KK ZSMS DO bom vedno branil delo konference in vse tiste, ki z mano sodelujejo pri realizaciji zastavljenih nalog. Vedno sem delal pošteno in prepričan sem, da smo tudi nekaj naredili skupaj. Vsakomur lahko pogledam v oči, zato ne bom dovolil in ne priznaval napadov, ki prihajajo od tistih, ki še niso naredili nič. Če imajo sestanke predsedstva med delovnim časom, zame to še ni aktivnost. Ko bodo imeli splošne sestanke po delovnem času, ko se bodo lotili delovnih akcij, kulturnih prireditev, športnih tekmovanj, seminarjev in drugega po delovnem času in ko bodo za to dejavnost uspeli ogreti 80 odstotkov mladih, šele tedaj bomo lahko govorili o aktivnosti. Takrat jim bom čestital in spoštoval vsako odločitev, pripombo.

A do takrat...

Fikret IMAMOVIĆ
predsednik KK ZSMS DO

Odgovor ZSMS tozda Grafike na »napade brez osnove«

Zlato pravilo kulture dialoga je, da se v primeru konflikta poskusi pretehtati stališča dveh strani, to pa zahteva, če že ne drugo, vsaj poznavanje teh stališč. Zaradi informiranja vseh članov ZSM Cinkarne se je predsedstvo OO ZSMS tozda Grafika odločilo, da pojasni tudi svoja stališča.

Žal je potrebno najprej odgovoriti na sestavek z naslovom »Napadi brez osnove«. **Komentirati je potrebno dva sklopa in sicer »napade« ter »osnovanost trditve«** oziroma argumentacijo teh. **Osnova večine »napadov«** je arhiv KK ZSMS Cinkarne, ki je bil predmet razprave na 1. redni seji predsedstva OO ZSMS tozda Grafika. Pred to sejo je bil še skupni sestanek mladih tozda na sklic DPO, sledila je seja odbora za pripravo programske volilne seje ter programske volilna konferenca. V želji, da bi pripravili program dela, ki bi bil po svoji vsebini sprejemljiv in uresničljiv, je odbor za pripravo programske volilne konference OO ZSMS tozda Grafika pridobil tudi arhiv KK ZSMS Cinkarne. Pričakovanja, da bomo tako dobili nekaj več programskih nasvetov, kot tudi to, da bo predsednik KK ZSMS s svojo prisotnostjo na seji zgoraj omenjenega odbora, pripomogel k

realizaciji cilja - izoblikovanju programa dela, je bilo milo rečeno naivno. Zadnji zapis v arhivu je bil iz 6. meseca 1987, z letne konference KK ZSMS (mimogrede: od vseh OO ZSMS v Cinkarni jih je bilo kar 6 odstotnih, kar se mi zdi kar večina), sponka je spenjala vsega skupaj štiri zapisnike, o programu dela, kot tudi o finančnem načrtu, pa ni bilo ne duha ne sluha. Predsednik KK je na seji odbora zapustil le slab vtis, po desetih minutah pa se je opravičil, češ da nima več časa. Čudno za nekoga, ki se tri mesece (!) trudi za sklic tega (ali vsaj podobnega) sestanka. Trditev, da je KK ZSMS imela že 15 sestankov, pa daje slutiti obstoj še kakšnega skrivnega arhiva, ki pa nam ni dosegljiv (vedenje o tem ne premore niti OK ZSMS Celje). Informacije o sklicevanjih sestankov v gostinskih lokalih pa izvirajo delno iz znanega arhiva, delno pa iz razgovorov s člani in članicami KK ZSMS, kar pa je

resnično lahko označiti kot subjektivni podatek. O programu še naslednje: arhiva OO ZSMS Grafike za preteklo mandatno obdobje ne poznamo (čeprav ga nekdo hrani za obdobje osmih let nazaj), lahko pa dokažemo, da je OO program dela sprejela na zadnji programske volilni seji, ki smo jo organizirali in sklicali sami, in ga torej že pol leta ima, na njegovi osnovi pa se že ves ta čas odvijajo aktivnosti. Če prebiramo zapisnike sej predsedstva OO, lahko ugotovimo, da ima vsaka redna seja dve osrednji točki (iz programa dela) in da je samo na zadnji, 3. redni seji, ena izmed teh dveh točk imela naslov delo KK ZSMS. Če se to lahko imenuje kontinuirani napad in glavni cilj OO ZSMS Grafike, potem nas čudi, da člani naše OO (ki so bili do 3 seje predsedstva po statutu in veljavnih sklepih tudi člani KK ZSMS), še niso zahtevali našega odpoklica zaradi neizpolnjevanja programa.

Nedela, ki je lahko tudi posledica slabega programa, pomanjkanja časa in interesa, nikakor ne moremo enačiti z distanciranjem, saj je slednje zavestna odločitev z namenom. Za nas je pristojna trenutna aktivnost, ki nam daje moralno opravičilo, da agresivno napadamo vsakršno neaktivnost, za kar nimamo nobene slabe vesti niti ne čutimo odgovornosti. Zahtevali smo odgovornost predsednika KK, kar je na osnovi objektivnih dejstev naša pravica in dolžnost po 11. členu statuta ZSMS. Naših pooblastil nismo prekoračili, pač pa smo s tem želeli poudariti pereč problem neaktivnosti in privatizacije znotraj KK ZSMS. Še posebej se to krizno odraža na političnem področju, kar lahko ima zaradi trenutnega ekonomskega in tudi zelo občutljivega političnega položaja zelo hude posledice. Hkrati smo želeli poudariti odgovornost predsednika na osnovi 27. člena pravil o organiziranosti in delovanju OK ZSMS Celje.

In zakaj smo zahtevali sklic programske volilne seje? Osnovne organizacije ZSMS kot soustanoviteljice lahko, ni pa nujno, oblikujejo KK ZSMS, v kolikor ugotovijo, da takšna oblika povezovanja zagotavlja večje uresničevanje družbenih nalog, ali če izpeljem: formiranje širše fronte za uresničevanje programskih usmeritev in vloge ZSMS kot družbeno-politične organizacije na nivoju DO (84. člen pravil o organiziranosti in delovanju OK ZSMS Celje). Če OO ZSMS ugotovi, da se ta cilj ne uresničuje, je nujno poiskati vzroke in jih odpraviti, ali pa to neobvezno formacijo zapustiti. V konkretnem primeru se je OO

ZSMS tozda Grafika v skladu s svojim statutarnim položajem odločila zahtevati odpravo obstoječega negativnega stanja, ter hkrati uporabiti tudi drugo možno varianto (distanciranje) kot začasen ukrep. Volilno sejo pa zahtevamo zaradi sila enostavnega dejstva: V maju je predsedniku KK potekel mandat.

Menimo, da s tem nikogar čustveno ne napadamo, ne provociramo, niti ne žalimo. Okrog pomena kritike imamo isto mnenje, za posedovanje »meščanske« kulture pa je potrebno biti vsaj pripadnik meščanskega razreda, kar pa je v naši sistemski ureditvi precej težko.

Drugi sklop sestavka je anketa. O njej naslednje:

Ker nas ni poprej nihče vprašal za mnenje, smo reagirali »post festum« (in s tem očitno spet žalili). Korelacijo, ki dokazuje logično povezavo nekaterih izpostavljenih vprašanj in cilja ankete, bi težko izračunal še tov. PETZ (beži Osnove statistične metode, Zagreb 1977). Veliko bolj zaskrbljujoče pa je vprašanje plačevanja oziroma neplačevanja članarine! Očitno naše stališče v zvezi s tem vprašanjem ni identično stališču predsednika KK, saj drugače kot pogoj za distanciranje od KK ne bi navajal plačevanje članarine, ki mimogrede, v statutu ni obvezujoča zadeva, saj je omenjena le v eni sami vrstici in še to v citatu: »določa višino članarine« iz 13. člena Pravil o organiziranosti in delovanju OK ZSMS Celje, ki govori o dolžnostih in pravicah osnovnih organizacij ZSMS. Ne vemo koliko anket je prišlo v tozda Grafiko, a osebno sem jih vrnil pet (izpolnjenih), od tega so tri izpolnili člani predsedstva (čudno za nekoga, ki zadevo ignorira!). Kot predsednik OO ZSMS v Grafiki dolgujem pojasnilo v zvezi s 3. redno sejo predsedstva. V telefonskem razgovoru z menoj (prvem in edinem kakršnemkoli razgovoru v šestih mesecih dela predsedstva OO ZSMS Grafike) je tov. Imamović resnično mimogrede omenil svoj dopust (razgovor je bil namenjen drugim stvarim), dva dni kasneje pa je prišlo pisno obvestilo o planiranem izletu, kjer piše, da prijave zbira tov. Imamović do konca avgusta. V lepi veri, da si je premislil glede dopusta, je bil dolgo planirani sestanek tudi sklican (dolgo planirani zaradi osrednje točke, ki govori o inovativni dejavnosti). Prav prijazno pa sem za vsak primer zaprosil tov. Gaber in tov. Vignjevič za udeležbo. Za nesporazum oziroma eventualno krivdo se najiskrenejše opravičujem!

Za konec pa še nekaj mojih

misli. Dolžnost vsakega predsednika je, da skrbi za delo članov oziroma se kar najbolj angažira za aktivnost posameznih segmentov v organizaciji. V pol leta pa se menda najde čas za kakšen razgovor.

Zaključil bom pravzaprav z začetkom tvojega sestavka tov. Fikret! »Probudi se - nešto se dešava« je eno najglobljih gesel zadnjega časa, žal pa to ni geslo 12. kongresa ZSMS v Krškem (kjer sem bil tudi član pripravljalnega odbora), pač pa

kongresa ZSMJ, ki je bil istega leta v Beogradu. Geslo slovenskega kongresa pa je bilo: »Da beseda ne bo delikt« in v tem duhu je napisan tudi ta odgovor.

O drugem, pomembnejšem delu naših razmišljanj - o izhodiščih 12. kongresa ZSMS in uresničevanju le teh v praksi, pa na že sklicani 16. seji KK ZSMS Cinkarne, ki bo, mimogrede rečeno, tudi med službenim časom.

Bojan Pevec,
predsednik OO ZSMS Grafike

Odgovori na vprašanja mladinske ankete

Ker se mladi slabo vključujejo v aktivnosti, ki jih je organizirala Konferenca in nekatere osnovne organizacije, sem želel izvedeti, kakšni so v bistvu mladi v naši DO in kaj jih zanima. Na podlagi tega sem prišel na idejo, da bi vse lahko izvedel z anketo. Anketirani naj bi bili vsi mladinci, ki plačujejo mladinsko članarino (220). Ne vem iz kakšnih razlogov je prišlo nazaj le 42 izpolnjenih anket, to pa je manj od 20 odstotkov. Na podlagi te številke ni mogoče narediti celotne analize, ker ne bi bila objektivna. Anketirani so imeli tudi možnost zastaviti kakšno vprašanje, če so želeli. Ko sem dopustil možnost, nisem mislil, da me bodo mladi spraševali osebne stvari. Mislil sem na vprašanja v zvezi z mladinsko organizacijo, obenem pa naj bi mi dali tudi kakšne predloge, kaj vse bi želeli, da mladinska organizacija organizira in kam bi se mladinci hoteli vključevati. Nekateri so mi sestavili več vprašanj. Odgovoril bom iskreno na vsako vprašanje in upam, da bodo vsi zadovoljni z odgovori. Pred vsakim vprašanjem so začetne črke imena in priimka mladince, ki je sestavil vprašanje, pred odgovorom pa so moje začetnice.

R.V. Kakšen je namen ankete?

F.I. Z anketo bi bil obveščen o stanju med mladimi in o tem, kakšne aktivnosti jih zanimajo. D.Š. Komu služijo ta vprašanja?

F.I. Vsem mladincem, meni posebej.

T.Z. Ali si prepričan, da te bo ta anketa pripeljala do novih idej in boljšega delovanja mladinske organizacije?

F.I. Verjamem, če so odgovori iskreni.

T.Z. Ali sem anketo dobil v roke zato, ker ti moraš nekaj delati?

F.I. Seveda. Ne ker moram, ampak ker želim delati.

M.K. Kako lahko postaneš predsednik Koordinacijske kon-

ference v Cinkarni?

F.I. Na volilni konferenci te izvolijo delegati OO TOZD in DSSS.

M.K. Kakšni so pogoji, da te sploh volijo?

F.I. Moraš biti aktiven in na podlagi aktivnosti predlagan. Da pa si predlagan, moraš izpolnjevati pogoje, ki jih sestavi KK ZSMS.

B.Z. Ker ima Cinkarna lastno tiskarno, me zanima, ali obstaja možnost izdati knjigo enkrat letno v kateri bi se mladinci predstavili s svojo poezijo, novelami in podobno?

F.I. Tiskarna ne dela zastoj. Drugače je tvoje vprašanje super, ker me kultura izredno zanima. Cinkarna je leta 1986 že izdala zbirko pesmi svojih delavcev. Takrat je bilo napovedano, da bo v bodoče izdano še kaj podobnega. Material zbira Irena Kroflič, ki dela v računovodski službi. O tem ti bo ona povedala kaj več.

Z.J. Zakaj mi trgate članarino, če sem starejši od 27. let?

F.I. Se opravičujem. Napako bomo popravili.

S.S. Kdaj se bodo spoznali vsi mladinci, ki plačujejo mladinsko članarino?

F.I. Do sedaj so se že lahko spoznali, imeli so več možnosti, saj je bilo organiziranih več izletov, plesov in en splošni sestanek vseh, ki plačujejo članarino.

F.K. Razloži mi, kaj imam od tega, da plačujem mladinsko članarino?

F.I. Če ti ne veš, vem jaz še manj.

F.K. Zakaj se mladinci Cinkarne, plačniki članarine, ne zberejo na enem skupnem sestanku?

F.I. So se že zbrali v aprilu prejšnjega leta. Sestanek je bil v Razvojnem centru, bili so vabljeni vsi mladinci, ki plačujejo članarino, sestanka pa se je udeležilo 49 mladincev.

A.R. V naši DO bi lahko imeli več kulture, zabave in izletov. Če plačujemo članarino, zakaj tega

ni? Ali je to pošteno?

F.I. Verjetno si slabo informiran. V zadnjih dveh letih so bili organizirani štiri izleti in štiri plesi. Prejšnje leto je delovala tudi mladinska dramska sekcija. Iskreno mi je bilo žal, da je razpadla, ker je bila v odlični sestavi, tudi igre so bile dobre. Ni bilo možnosti najti enoten termin za vaje.

R.L. Struktura mladincev v našem TOZD-u je taka, da po mojem ne moremo najti skupne poti. Kaj naj storimo?

F.I. Ne strinjam se, da ne morete najti skupne poti. Če imate želje, čas in voljo, jo boste našli.

J.P. Ali so mladinci premalo obveščeni in angažirani?

F.I. Strinjam se, da so premalo angažirani, kako pa so obveščeni, sami najbolje vedo.

B.P. Kaj meniš o vprašanju uvedbe zbora samoupravljalcev kot tretjega zbora skupščine SFRJ?

F.I. Vseh teles imamo preveč. Jaz bi veliko tega ukinil, nikakor ne bi ustanavljal še nova.

G.J. Zakaj je praviloma član mladinske organizacije le tisti mladinec, ki plačuje mladinsko članarino?

F.I. Na tvoje vprašanje bom odgovoril z drugim vprašanjem. Zakaj je član zveze sindikatov ali zveze komunistov le tisti, ki plačuje članarino in to ne praviloma?

M.V. Zakaj je lahko takšen človek kot si ti na tako odgovorni funkciji?

F.I. Tudi jaz se sprašujem. Verjetno so mladinci naredili napako, ko so me enoglasno izvolili.

M.V. Ali ti ne razumeš, da je delo mladincev prostovoljno in da mu naloge ne moreš vsiljevati, lahko mu jih le predlagaš?

F.I. Ni točno, da sem nekomu vsiljeval naloge. Napačno si obveščeni. Jaz nalogo mladincu predlagam in če nalogo sprejme, a je ne realizira, potem sem ga silil, da nalogo realizira. Vem, da misliš na primer Rosina in Klub štipendistov.

A.C. Kdaj boš nehal uveljavljati samo svoj prav in prisluhnil tudi ostalim?

F.I. Vedno sem uveljavljal stališča tistih, ki so nekaj naredili. Točno pa je, da ne uveljavljam stališč tistih, ki samo govorijo, nič pa ne delajo.

F.K. Zakaj predsednik Konference ne kontrolira dela predsednikov ostalih organizacij po tozdh in DSSS?

F.I. Zaradi tega, ker nisem kontrolor.

J.R. Ali je bil narejen program

dela konference za leto 88?

F.I. Ni, ker so tako hotele OO po tozdh in DSSS.

J.R. Zakaj niso na volitvah za predsednika mladine Cinkarne vsi člani prostovoljno odločali o tem, kdo bo predsednik?

F.I. Verjetno zaradi tega, ker je že nekaj let v SFRJ delegatsko odločanje.

Z.V. Kdaj misliš sklicati programsko-volilno konferenco KK ZSMS?

F.I. Ob pravem času.

Z.Š. Kot predsednik mladine Cinkarne imaš verjetno veliko težav?

F.I. Sploh nimam težav.

Z.Š. Ti si najboljši predsednik mladine v zgodovini Cinkarne, sprejmi moje čestitke.

F.I. Najboljši in najslabši imajo vedno veliko sovražnikov. Bolj so spoštovani povprečni.

Z.S. Ali res misliš, da si fenomen?

F.I. Seveda. In to na kvadrat.

Z.M. Kdo je imel največ zaslug za dobro delo konference v začetku tvojega mandata in kdo je kriv, da sedaj ni aktivna?

F.I. Največ zaslug so imeli: Elza, Darja, Radmila, Borislav, Zlatko in Asif.

Krivca za sedanjo neaktivnost sta Fikret in Elza.

A.T. Kdo bo naslednji predsednik KK ZSMS?

F.I. Jaz vem kdo ne bo.

A.R. Katerega direktorja najbolj spoštuješ?

F.I. Nisem imel možnosti spoznati vseh. Od tistih, ki sem jih spoznal, najbolj spoštujem Marjana Prelca, Jožeta Naraksa in Ivana Ručigaja.

M.R. Za koga navijaš?

F.I. Za Cinkarno, TOZD Metalurgijo in KKČ.

P.T. Ali si zares mladi idol?

F.I. Pot od idola do idota je kratka. Eni so me predstavljali kot idol. Česa takega nisem občutil in ne priznavam. Sedaj me predstavljajo kot idiota, vendar tudi tega ne priznavam. Jaz sem le navaden človek.

B.S. Zakaj si izstopil iz zveze sindikatov?

F.I. Ker mi je bilo žal plačevati članarino.

M.M. Kakšno je tvoje življenjsko geslo?

F.I. Bojevati se.

I.M. Ali si lep?

F.I. Vsi Bosanci so lepi.

V.P. Ali si se kdaj zaljubil v kakšno Cinkarnarko?

F.I. Še vprašaš.

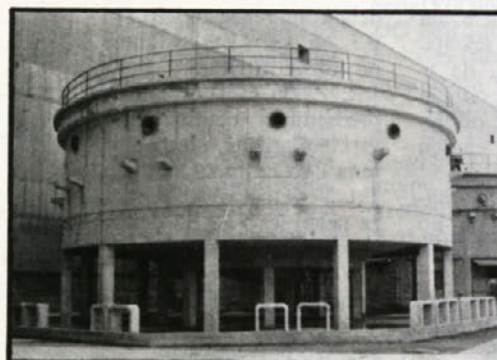
D.M. Imaš rad Slovence?

F.I. Slovence imam bolj rad.

Nagradna križanka

Rešitev križanke pošljite v uredništvo do 30. 10. 1988. Nagrade so običajne: 1. nagrada 20.000 din, 2. nagrada 15.000 din in 3. nagrada 10.000 din.

Veliko sreče!

	CINKARNAR	PREHLAD	POGOBJE V ZURBA	OSUNČBA NA UREJAH ZA ZAKA-SUNTEV	SVETA PODORBA	ŠPANSKA OZNAKA ZA SVETO MESTO	CINKARNAR	STAREJŠA ŽENSKA	KENETH	OČE	DOTIKANJE	RINČEL REKA	SVITEK PAPIRJA	
	PROJEKCIJA V OPISNI REHMETELJI						MESTO OB SVADROČEM JEZERU							
	TROPSKA PALMA						MAKED. MESTO							
	SOLNENI SAHOD SLOV. LUVINAR						KARPOV DERIVAT ALKOHOLA							
SESTANA JEVIŠEK	MORSEVA RIBA	ČLAN AK OKTETA IZ CELJA	NEKOL. INDIJANSKO PLEME	PREDSTAVNIK PAPEŽA	SLAB KAVAN SURUGAT	MESNA MED ŠTEVILNIK							CINKARNA	
MAHVAJ KURUŠSKI NOŽ														
							UTAJITEV GLADILNA VODE					ŽIŽEVO ŽEŽANE	EVROPSKA REKA	CINKARNAR
SLOVNI POLJSKI ASTRONOM														
FRANCOŠKI FIZIK Dominique														
POL														
CINKARNAR	JULJAVINAR INDIJSK. ELPA RAMJAME													

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

ENOTA, ORK, RABELJ, POR, ODLAGALIŠČE, DIVA, OVOJ, MH, ECON, LAR, PU, NAPAD, BAZEN, NDR, LIM, EROTIKA, COTE, AMARO, NOGOMETAŠ, NAC, NAZIV, AMAN, APATIN, MASAJI, DANA, AHAJA, ARARAT

Izžrebani so bili naslednji nagrajenci:

1. Matilda RENČELJ, upokojenka, 2. Ivan POZINEK, Logarska dolina in 3. Ana GOLEŽ, kadrovska služba. Čestitamo!

Narašča le inovacijski dohodek

Inovacijski dohodek je v primerjavi s preteklim letom (v sedmih mesecih) večji za eno milijardo ali za 191 odstotkov. To pa je tudi edini pozitiven kazalec.

Število novo prijavljenih inovacij je v primerjavi s preteklim letom nekoliko manjše in tudi ne kaže, da bomo dosegli lanski nivo. Zaskrbnjujoče je, ker se vedno pada odstotek posebnega nadomestila inovatorjem. Poprečje lani je bilo 2,82, letos samo 2,52 odstotka. Znižuje se predvsem zaradi vedno večjega odbitka službene dolžnosti.

Da bi izboljšali sedanje stanje, pripravljamo razpis »OD IDEJE DO REALIZACIJE«.

V DO in izven nje se zavzemamo za ukinitve odbitka zaradi službene dolžnosti in povečan od-

stotek inovatorjem za njihove inventivne dosežke.

Vse skupaj pa je odvisno od naše skupne pripravljenosti in posluha za nove, boljše in cenejše rešitve v temeljnih organizacijah in končno tudi od organiziranja KPO.

Rezultati so razvidni iz tabel, kjer je prikazan inovacijski dohodek, posebno nadomestilo in število prijavljenih predlogov v prvih sedmih mesecih letošnjega leta.

Maks PEČNIK

INOVACIJSKA DEJAVNOST V LETU 1988 V CINKARNI CELJE

TOZD - DSSS	Prijavljeni predlogi	Strokovno ocenjeni
DSSS	-	-
Metalurgija	3	1
Kemija Celje	2	2
Kemija Mozirje	-	-
Grafika	1	-
Vzdrževanje	5	-
Transport in skladišča	1	-
Energetika	1	1
Titan dioksid	1	-
Veilon	2	2
SKUPAJ:	16	6

OBRAVNAVANI IN SPREJETI INOVACIJSKI PREDLOGI - 1988 (I - VIII)

TOZD-DSSS	Število predlogov	Inovacijski dohodek/din	Posebno nadomestilo din	%
DSSS	-	-	-	-
Metalurgija	1	636.966.218	6.504.962	1.02
Kemija celje	7	182.987.834	7.484.292	4.08
Kemija Mozirje	1	26.628.220	631.604	2.37
Grafika	-	-	-	-
Vzdrževanje	3	71.494.074	2.229.268	3.11
Transport in skladišča	-	-	-	-
Energetika	1	218.218.472	3.059.080	1.40
Titan dioksid	4	668.541.609	16.271.940	2.43
Veilon	10	297.834.794	17.013.402	5.71
SKUPAJ:	27	2.102.671.218	53.194.548	2.52

Cinkarnar

Glasilo delovne organizacije Cinkarna izhaja mesečno. Ureja ga uredniški odbor, predsednik Maks Pečnik, člani Amadeo Dolenc, Darja Vovk, Lenart Horvatič. Glavna urednica Mira Gorenšek, odgovorni urednik Leopold Slapnik, lektorica Jelka Bombač. Naslov uredništva: Cinkarnar, Cinkarna, Kidričeva 19, Celje, tel.: 33112, int. 353. Tiska tiskarna Cinkarna v nakladi 3.000 izvodov. Cinkarnar je brezplačno na razpolago vsem članom kolektiva, upokojevcem in študentom.

Na podlagi izjave sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974 je glasilo oproščeno temeljnega prometnega davka.